ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΑΒΕΡΩΦ
452 21 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ
1934
ΙΔΡΥΤΗΣ
+ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΟΓΚΩΝΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ

FEDERATION INTERNATIONALE de la Presse Periodique
ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ — ΕΛΛΑΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΘΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ 56ο — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄ | ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 9 ΜΑΡΤΙΟΥ 1990 ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 97) 1038 (1135) | Ιδιοκτησία - Διεύθυνση: ΕΛΕΝΗ ΓΚΟΓΚΩΝΗ — ΑΜΠΑΖΗ | Γραφεία: Εμμ. Μπενάκη 6, 3ος όροφος, 26 γραφείο Αθήνα, 105 64, Τηλέφ.: 32.13.233 — 32.13.344

1910 – 1990

Θωρηκτόν "Γ. ΑΒΕΡΩΦ"

Ογδόντα χρόνια θρύλου καί ιστορίας

Τό δοξασμένο θωρηκτό «Γ. ΑΒΕΡΩΦ» είναι συνδεδεμένο μέ τίς πιό ένδοξες στιγμές τής νεώτερης Ναυτικής Ιστορίας τής πατρίδος μας.

Ανήκει στόν τύπο τών θωρηκτών, πού είχαν σχεδιαστεί γιά τόν ιταλικό στόλο τού 1905 καί αποτελούσε τήν τελευταία λέξη τής ναυπηγικής τεχνολογίας τής εποχής εκείνης.

Ναυπηγήθηκε στά ναυπηγεία τών αδελφών ORLANDO, στό Λιβόρνο τής Ιταλίας. Αγοράστηκε από τήν Ελληνική Κυβέρνηση τόν Οκτώβρη τού 1909 καί κόστισε 1.000.000 χρυσές λίρες Αγγλίας. Καί σ' αυτή τήν περίπτωση, η Ήπειρος έδωσε γενναίο «παρών». Τό 1)3 περίπου τής αξίας του δωρήθηκε από τόν Μεγάλο Εθνικό μας Ευεργέτη Γεώργιο Αβέρωφ, από τόν οποίον έλαβε καί τό όνομά του.

Καθελκύστηκε στίς 12 Μαρτίου τού 1910 καί παρελήφθη τόν Μάιο τού 1911.

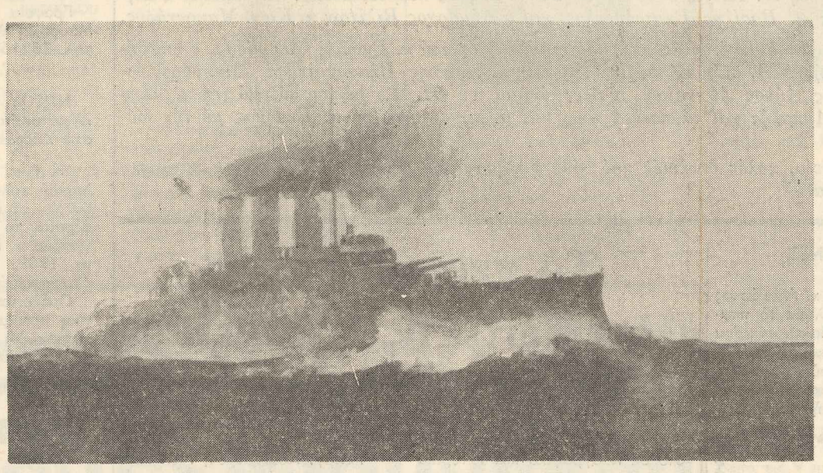

Τό θρυλικό θωρηκτό «Γ. Αβέρωφ», σέ παλιά φωτογραφία.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Είχε τή δυναμικότερη παρουσία στίς νικηφόρες ναυμαχίες τής Έλλης (3.12.1912) καί τής Λήμνου (5.1.1913) μέ αρχηγό Στόλου τόν ναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη. Στίς ναυμαχίες αυτές κρίθηκε ουσιαστικά καί οριστικά η ελληνική κυριαρχία στό Αιγαίο, πού είχε αποφασιστική σημασία γιά τίς κατά ξηρά επιχειρήσεις.

Συνεχίζοντας τήν ένδοξη πορεία του τό Θ)Κ «Γ. ΑΒΕΡΩΦ» πήρε μέρος στόν Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, συμπράττοντας μέ τόν αγγλογαλλικό στόλο στόν αποκλεισμό τών γερμανικών καταδρομικών στά Δαρδανέλια. Στίς 18.11.1918 επικεφαλής ελληνικής μοίρας κατέπλευσε μέ τούς άλλους συμμαχικούς στόλους στήν Κωνσταντινούπολη. Κατά τή Μικρασιατική εκστρατεία ήταν αρχηγίδα τού Α΄ Στόλου υπό τόν υπναύαρχο Ι. Ηπίτη μέ βάση τήν Κωνσταντινούπολη καί μεταξύ άλλων υποστήριξε τήν απόβαση τής Ελληνικής μεραρχίας στήν Ραιδεστό καί Καλλίπολη καί συμμετείχε στό βομβαρδισμό τής Σαμψούντας.

Από τό 1925 έως τό 1927 έγινε πλήρης εκσυγχρονισμός τού πλοίου στά ναυπηγεία FORGES ET CHANTIERS DE LA MEDITERANEE στή LA SEYNE τής Γαλλίας.

Τόν Απρίλιο τού 1941 τό Θ)Κ «Γ. ΑΒΕΡΩΦ» διέφυγε στή Μ. Ανατολή (Αλεξάνδρεια) όπου εγκαταστάθηκε η έδρα τού Αρχηγού Στόλου. Από τόν Αύγουστο τού 1941 μέχρι τόν Νοέμβριο τού 1942 χρησιμοποιήθηκε κυρίως σε συνοδείες νηοπομπών στή Μεσόγειο καί τόν Ινδικό Ωκεανό.

Μετά τήν απελευθέρωση τής Ελλάδος, κατέπλευσε στό Φάληρο στίς 17 Οκτωβρίου τού 1944, μεταφέροντας τήν Ελληνική Κυβέρνηση.

Η τελευταία αποστολή τού «Γ. ΑΒΕΡΩΦ» ήταν η συμμετοχή του στίς γιορτές γιά τήν ενσωμάτωση τής Δωδεκανήσου στήν Ελλάδα τό 1948. Στή συνέχεια, παροπλίστηκε καί χρησιμοποιήθηκε γιά ένα διάστημα σάν έδρα τού Αρχηγείου τού Στόλου. Από τόν Ιούλιο τού 1957 έμεινε αγκυροβολημένο στόν όρμο τού Πόρου. Τό 1983 η Ηγεσία τού Π.Ν. αποφασίζει τήν οριστική διάσωση καί μεταφορά τού θωρηκτού στήν περιοχή τού Φαλήρου. Από τόν Οκτώβρη τού 1985, τό παλαιμαχο θωρηκτό, μοναδικό δείγμα αυτής τής ηλικίας καί τύπου, μετατρέπεται σέ Ναυτικό Μουσείο. Θά μείνει μόνιμα αγκυροβολημένο στόν όρμο τού Φαλήρου (απ' όπου απέπλευσε τό 1912 γιά τίς νικηφόρες ναυμαχίες στό Αιγαίο καί κατέπλευσε τό 1944 μεταφέροντας τήν Ελληνική Κυβέρνηση μετά τήν απελευθέρωση) ως εθνικό μνημείο, σέ ανάμνηση τών ενδόξων αγώνων τού Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού.

ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Κατωτέρω δημοσιεύουμε ένα ιστορικό έγγραφο, σχετικό μέ τό Θ)Κ «ΑΒΕΡΩΦ», πού είχε τήν ευγενή καλωσύνη νά μάς παραχωρήσει ο συμπατριώτης κ. Μάνος Δόβας, από τά αρχεία τού αείμνηστου πατέρα του, λαμπρού πατριώτη Πέτρου Δόβα.

Τό έγγραφο τής Κεντρικής Επιτροπής Βορ)κού Αγώνα, μέ αρ. πρωτ. 1265)4858 καί ημερομηνία 3.7.56, έχει ως εξής:

Κύριε Υπουργέ,

Έχομεν τήν τιμήν νά θέσωμεν υπ' όψιν Υμών ότι ο Θεόδωρος Λάππας τού Γρηγορίου, καταγόμενος εκ τού χωρίου Δρόβιανη τής Βορείου Ηπείρου είναι εκ τών εξαιρέτων συμπατριωτών μας, διακρινόμενος διά τόν ενθουσιασμόν του καί τό ζωηρόν ενδιαφέρον του υπέρ τών εθνικών υποθέσεων καί ιδία υπέρ τής υποθέσεως τής Βορείου Ηπείρου.

Τό ενδιαφέρον του τούτο εξεδήλωσε καί διά θετικών πράξεων εις τό παρελθόν, ότε η ηλικία του τώ επέτρεπε τήν ενεργόν ανάμιξίν του εις θετικάς πατριωτικάς ενεργείας.

Ούτω, εκτός τής εξόχου πατριωτικής ενεργείας του εν Αμβέρσῃ τού Βελγίου, διά τήν επάνδρωσιν καί εξοπλισμόν τού αντιτορπιλλικού «Νέα Γεννεά» κατ' Αύγουστον - Σεπτέμβριον τού 1912 καί τήν απαγκίστρωσιν εξ Ολλανδικού Λιμένος τών δύο αντιτορπιλλικών «Νέα Γεννεά» καί «Κεραυνός» τών φερόντων τά πυρομαχικά τού «Γ. Αβέρωφ», διά τών οποίων εκερδήθη η Ναυμαχία τής «Έλλης», κατήλθεν εις Ελλάδα, όπου ενετάχθη εις τόν Ελληνικόν Στρατόν, λαβών ενεργόν μέρος εις τήν κατάληψιν τών Ιωαννίνων.

Απολυθείς ακολούθως επέδειξεν εξαιρετικήν δράσιν εις τόν αγώνα τής Αυτονόμου Ηπείρου συνεργασθείς μέ τόν εσχάτως εκλιπόντα Μακαριώτατον Σπυρίδωνα.

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Θεοφ. Βενακίδης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ο Αργυροκάστρου
Παντελεήμων

Η ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Αδικία νά κόβουν κονδύλια τής επαρχίας

Τό Νομαρχιακό Συμβούλιο Ιωαννίνων μέ απόφασή του στήν συνεδρίαση στίς 21 Δεκεμβρίου 1989 ενέταξε καί τό έργο τού δρόμου Κτισμάτων — Καστανής — Αγίας Μαρίνας — Ορίων Νομού Θεσπρωτίας, μέ δαπάνη 30 εκατομμυρίων, σέ σύνολο δαπανών τής προτάσεως 6.850 εκατομ.

Τό έργο αυτό είναι από τα βασικά έργα τής επαρχίας καί είναι ένα απ' αυτά πού προτείνονται στήν μελέτη αναπτύξεως Πωγωνίου από τήν Αναπτυξιακή Εταιρεία ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε., μέ έντολή τού Ν.Σ. Ιωαννίνων.

Η απόφαση αυτή τού Ν.Σ. ανατράπηκε μέ απόφαση τής Νομαρχίας τόν Ιανουάριο καί τό έργο τού δρόμου Κτισμάτων — Καστανής κ.λπ. διεγράφη τελείως από τόν πίνακα τών προτάσεων καί τών πιστώσεων. Τό αιτιολογικό τής απαλείψεως, είναι η προώθηση έργων οδοποιίας, πού έχουν σχέση μέ αναπτυξιακά προγράμματα. Τό ερώτημα είναι: Η μελέτη αναπτύξεως τού Πωγωνίου δέν είναι μιά αναπτυξιακή πρόταση; Καί στό τέλος, ποιό αναπτυξιακό έργο προβλέπεται γιά τήν επαρχία μας; Αυτή η διαγραφή σαφώς αδικεί τήν επαρχία μας καί πρέπει νά κινητοποιηθούν οι φορείς γιά τήν επαναφορά τού έργου καί τήν επανένταξη στό Νομαρχιακό πρόγραμμα.

Κι επειδή τό έργο αυτό τού δρόμου Πωγώνι — Θεσπρωτία ενδιαφέρει όλη τήν Επαρχία, πρέπει νά απασχολήσει όλες τίς Κοινότητες τής επαρχίας, αλλά καί τούς άλλους συλλογικούς φορείς καί μάλιστα γρήγορα, γιατί τά προγράμματα οριστικοποιούνται.

ΚΩΝ. ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο μόνος Ηπειρώτης υποψήφιος μὲ τὴν Ν.Δ. στὴν Β΄ Αθηνῶν

Υποψήφιος Βουλευτής στήν Β΄ Αθηνών μέ τό ψηφοδέλτιο τής Νέας Δημοκρατίας θά είναι καί πάλι ο συμπατριώτης, γνωστός δικηγόρος τών Αθηνών, Ιωάννης Βλαχογιάννης.

Ο κ. Ι. Βλαχογιάννης είναι ο μόνος Ηπειρώτης υποψήφιος στή Β΄ Αθηνών. Κατάγεται από τό Καλέτζι Ιωαννίων, απόφοιτος τής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ιωαννίνων, τής Παντείου Σχολής καί τής Νομικής Σχολής Θεσσαλονίκης. Είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. Είναι γνωστός από τήν συμμετοχή του σέ πολλά Ηπειρωτικά Σωματεία καί τούς αγώνες του γιά τά Ηπειρωτικά προβλήματα. Μιά ζωή αφιερωμένη στήν Ήπειρο καί τούς Ηπειρώτες. Δύο φορές εξελέγη Πρόεδρος τής «Πανηπειρωτικής Ενώσεως». Είναι Δημοτικός Σύμβουλος στόν Δήμο Αθηναίων καί διετέλεσε Πρόεδρος τού Δημοτικού Συμβουλίου, μέχρι τής ανακηρύξεως του ως υποψηφίου βουλευτού στίς εκλογές τής 5.11.1989.

Στήν Αθήνα διαμένουν πολλές χιλιάδες Ηπειρωτών. Μπορούν καί τό αξίζουν νά στείλουν ένα δικό τους βουλευτή στή Βουλή τών Ελλήνων. Ηπειρώτη, ήλθε η ώρα σου. ΕΜ ΠΡΟΣ στόν αγώνα.

Γιατί η Ήπειρος νά μήν έχει δικό της βουλευτή στήν Αθήνα; Οι Ηπειρώτες απέδειξαν πάντοτε ότι είναι πρώτοι στίς επιτυχίες. Νά μιά ευκαιρία γιά νά αποδείξουμε τήν δύναμή μας. Αρκεί νά τό μάθουν όλοι. Όλοι μαζί οι Ηπειρώτες θά επιτύχουμε τήν νίκη.

Τό γραφείο του είναι στήν Ομόνοια, Πλατεία Αγ. Θεοδώρων 1, τηλ. 3223471 καί 32.52.438.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ κ. ΔΗΜ. ΚΟΚΚΙΝΟ

Τήν Κυριακή 4)3ου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος, απένειμε (κατόπιν σχετικής τελετής καί μετά τό πέρας τής Θείας Λειτουργίας) εκ μέρους τού Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κ. Δημητρίου, τό οφίκιον τού Άρχοντος Ιερομνήμονος τής Μεγάλης τού Χριστού Εκκλησίας πρός τόν διακεκριμένο Λογοτέχνη καί Καλλιτέχνη κ. Δημοσθένη Κόκκινο, Διευθυντή τού γνωστού καί πολυδιαβασμένου περιοδικού «Ηπειρωτική Εστία».

Στήν τελετή παραβρέθηκαν καί τόν συνεχάρησαν πολλοί εκπρόσωποι τών Γραμμάτων καί Τεχνών καί άλλοι φίλοι του.

Ας σημειωθεί ότι ο κ. Κόκκινος έχει λάβει μέχρι τώρα καί άλλες τιμητικές διακρίσεις καί βραβεία.

Τόν συγχαίρουμε ειλικρινά καί διά τών στηλών τού «Η.Μ.», πού τόσους δεσμούς έχει μαζί του από δεκαετίες.

ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Αδελφότητες καί παράδοση

«Ένας λαός πού έχει χάσει τήν παράδοσή του είναι σάν τόν άνθρωπο, πού έχει χάσει τόμνημονικό του».
(ΦΩΤ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ)

Μεταφέρουμε τά λόγια τούτα τού μεγάλου μας Ορθοδόξου λογοτέχνη Φώτη Κόντογλου, γιατί επίκαιρα έχουν μεγάλη σημασία.

Οι μέρες αυτές πού τέλειωσαν τού Τριωδίου καί τών Απόκρεω, είναι συνήθεια τών Αδελφοτήτων νά αξιοποιούνται παραδοσιακά καί λαογραφικά, μέ τή διοργάνωση καί πραγματοποίηση παραδοσιακών εκδηλώσεων (χορών μέ τοπικές ενδυμασίες, κόψιμο τής πρωτοχρονιάτικης πίττας, κ.ά.) στήν αγχώδη πρωτεύουσά μας. (Γιά τήν περίοδο τού Τριωδίου καί τών Απόκρεω θά μάς βρείτε αντιθέτους, επειδή καταλύεται κάποια άλλη παράδοση, η Εκκλησιαστική, πού είναι περίοδος ψυχοσωματικής προετοιμασίας, γιά τόν εορτασμό τών Λυτρωτικών γεγονότων, τών Παθών καί τής Αναστάσεως τού Σωτήρα Χριστού μας. Γι' αυτό, προτείνουμε τήν χαρμόσυνη περίοδο τού Πάσχα γιά τέτοιες εκδηλώσεις).

Έτσι, συσφίγγονται οι σχέσεις μεταξύ μας καί νοερά μεταφέρονται οι ξενητεμένοι Ηπειρώτες στά άγια χώματά τους.

Ακόμη, γαλουχούνται τά Ηπειρωτόπουλα πού γεννήθηκαν εδώ μέ τήν Τοπική Ηπειρωτική Παράδοση, τά έθιμα τού Τόπου τους καί τίς αξίες τού Έθνους μας καί προφυλάσσονται συγχρόνως από κάθε «αλλοτρίωση».

Οι παλαιοί θυμούνται καί οι νεώτεροι μαθαίνουν καί μυούνται στά παραδοσιακά νάματα.

Επίσης, λόγοι εθνικοϊστορικοί, πολιτιστικοί, κοινωνικοί, συναισθηματικοί κ.ά. επιβάλλουν τήν πραγματοποίηση τέτοιων εκδηλώσεων καί τή συνέχιση τής πολιτιστικής μας κληρονομιάς καί παράδοσης.

Σήμερα, μάλιστα, πού παρουσιάζεται κάποια πνευματική σύγχυση καί εθνική χαλαρότητα, εξαιτίας τών ξένων πρός τήν όλη Ελληνορθόδοξη δομή τής Κοινωνίας μας επιδράσεων, η λαϊκή παράδοση συντείνει αποτελεσματικά στήν εθνική αυτο-

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 3

Σύγχρονες Βορειοηπειρωτικές πόλεις

2. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ

Οι Άγιοι Σαράντα — τό Σαράντι όπως θέλουν νά τό ονομάζουν σήμερα οι Αλβανοί — ήταν παλιότερα τό πιό σημαντικό λιμάνι τής περιοχής. Σημαντικό από άποψη πλούτου, κίνησης εμπορικής καί οικονομικής.

Κοντά στά ελληνοαλβανικά σύνορα αποτελούσε τόν συνδετικό κρίκο μέ τά λιμάνια καί τίς πόλεις τής Νότιας Ηπείρου καί η επικοινωνία μέ τά Γιάννινα συνεχής καί καθημερινή, βοηθούσε τήν πρόοδο τής πόλης καί τών χωριών τής Δερόπολης καί τών Ριζών οικονομικά, κοινωνικά καί πολιτιστικά.

Μετά τό 1944 καί τή διακοπή τών σχέσεων μέ τήν γειτονική χώρα, όλα πήραν διαφορετική τροπή, συντελέστηκαν ριζικές μεταβολές μέ τήν εγκαθίδρυση τού νέου καθεστώτος καί αφού κάθε επαφή καί επικοινωνία μέχρι τά τελευταία χρόνια ήταν αδύνατη, πολύ λίγα πράγματα μάς είναι γνωστά.

Απέναντι η Κέρκυρα φαντάζει όμοια αρχόντισσα καί τίς βραδυνές ώρες πάμφωτο ολόκληρο τό νησί, δίνει μιά ξεχωριστή φαντασιμαγορική εικόνα.

Παρατηρώντας κανείς από τή μεριά τής Κέρκυρας τά αλβανικά παράλια καί περισσότερο τό λιμάνι τών Αγίων Σαράντα, μέ θλίψη διαπιστώνει τήν ερημιά του καί τήν έλλειψη κάθε κίνησης.

Είναι παράξενο καί παράλογο, θάλεγα, ένα τέτοιο λιμάνι σέ καίριο καί πλεονεκτική θέση νά μένει νεκρό. Τη διαπίστωση αυτή τής ακινησίας καί ερημιάς τού λιμανιού τήν ομολογούν καί πολλοί δικοί μας πού επισκέπτονται τήν πόλη.

Προπολεμικά τό λιμάνι καί η πόλη έσφυζε από ζωή. Ήταν τό Σκάλωμα, όπως από πολύ παλιά ήταν γνωστό τό λιμάνι, καί όλο τό θαλάσσιο εμπόριο από κεί περνούσε καί διοχετεύονταν από εσωτερικό τής Αλβανίας.

Νά πιστέψουμε ότι τούς φί-

Τού κ. ΝΙΚ. ΥΦΑΝΤΗ
Φιλολόγου — Λυκειάρχη

λους Αλβανούς τούς ενοχλεί πού η πόλη κατοικείται μόνο από έλληνες «μειονοτικούς»; Ίσα - ίσα η ύπαρξη τού ελληνικού στοιχείου πρέπει νά αποτελέσει σημαντικό ρόλο γιά καινούριο ξεκίνημα καί νέα ώθηση. Οι Έλληνες, θαλασσινοί στήν πλειονότητά τους από πάντα, γνωρίζουν τά μυστικά τής θάλασσας καί η προσφορά τους γιά τήν ανάπτυξη τού λιμανιού καί τής πόλης θά ήταν από κάθε πλευρά ουσιαστική.

Έχουμε τήν γνώμη πώς δίνοντας τά ανάλογα κίνητρα οι αλβανικές αρχές, μετά από πιό ώριμες καί νηφάλιες αποφάσεις, οι Άγ. Σαράντα θά αποκτήσουν καί πάλι τήν παλιά τους αίγλη καί αξία.

Τρείς ώρες μακρυά από τό Δέλβινο, κοντά στό ερημωμένο χωριό Λυκούρσι, προσφέρεται γιά ηρεμία καί περισυλλογή.

Η παράδοση θέλει νά περνάει από αυτά τά μέρη ο Οδυσσέας, πηγαίνοντας νά συμβουλευτεί τό Μαντείο τής Δωδώνης.

Το λιμάνι στήν αρχαιότητα λεγόταν Αγχίασμος. (Ο Στράβων τό ονομάζει Ογχησμό).

Αργότερα από τόν Βυζαντινό Ναό τών Αγίων Τεσσαράκοντα, πού ήταν χτισμένος πάνω από λόφο, πήρε τό όνομα καί η πόλη.

Ο Ιεροδιάκονος Κοσμάς ο Θεσπρωτός, από τούς Γεωργουτσάτες τής Δερόπολης, πέθανε τό 1852, μαθητής τού Αθ. Ψαλίδα, στήν «προσθήκη εις τήν Γεωγραφίαν τού Ψαλίδα», ΕΗΜ 1964, σελ. 83, συμπληρώνοντας τίς αρχαιότητες τής Ηπείρου «όσα παλιά φρούρια, τά οποία σήμερον είναι ερείπια», μιλάει γιά κάποιον χριστιανικό ναό κοντά στό Λυκούρσι τών Αγίων Σαράντα:

«Εις τό σκάλωμα Αγίους Σαράντα, εις τήν όχθην τής θαλάσσης, εις τόπον ομαλόν. Ανατολικά αυτών των ερειπίων, επάνω εις τήν ράχην, 1)4 ώρας από Λυκούρσι, είναι ερείπια ενός μεγάλου ναού χριστιανικού, όστις έχει ένα μέγα υπόγειον διηρημένον εις πολλάς μικράς εκκλησίας. Ηνάψαμεν φανάρια καί λαμπάδες καί εκατέβημεν· δέν είδαμε άλλο ειμή ένα σύννεφο νυκτερίδων, οπού έκαμναν μέ τόν ήχον τών πτερύγων των μίαν βοήν φοβεράν, ως εκείνην τού σεισμού τής γής· ένα πλήθος αναριθμητον ώστε, άν δέν προ βλεφθή ο περιηγητής μέ φανάρι, τόν αφήνουν εις τό σκότος».

Κατά τά χρόνια τής Τουρκοκρατίας η πόλη καί τά χωριά τών Αγίων Σαράντα κατοικιόταν από έλληνες, όπως συμβαίνει καί σήμερα, καί η ελληνική γλώσσα ήταν τό κυρίαρχο όργανο επικοινωνίας ανάμεσα σε έλληνες καί τουρκαλβανούς, γεγονός πού φανερώνει τίς πανάρχαιες ελληνικές ρίζες αυτού τού ηπειρωτικού χώρου.

Στά πονηρά καί δύσκολα

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 2

Οι σκληροὶ Αλβανοὶ ηγέτες επιμένουν στὴ σιωπὴ τους

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ ΜΑΣ Γ. Χ. Π.

Ολέθριο γιά τήν Αλβανία είναι τό καθεστώς τού Ενβέρ Χότζα. Τήν πανωλεθρία, όμως, από τό στυγνό αυτό καθεστώς υπέστη κυρίως η ελληνική μειονότητα, τής οποίας τό παληό ακμαίο ηθικό καί τό υψηλό φρόνημά της έχει κατατεθεί επικίνδυνα, σέ βαθμό ώστε νά είναι σήμερα δουλοπρεπής καί ραγιάς τών Αλβανών. Όταν, όμως, σέ ένα έθνος, όπως η Αλβανία, ατονεί η συνείδηση τών δικαιωμάτων του, θά πληρώσει οπωσδήποτε καί τά έξοδα θά τά καταβάλλουν καί οι επερχόμενες γενεές. Ίσως επί αιώνες.

Η καταγωγή τών παρόντων πραγμάτων τής Αλβανίας καί κατά κύριο λόγο καί τής ελληνικής μειονότητας, βρίσκεται στά παρελθόντα πράγματα. Μία πραγματικότητα δέν κατανοείται ποτέ καλλιτέρα από τήν γνώση τών αιτίων.

Τελευταία, τά αλβανικά μορμολίκια, οι επίδοξοι διάδοχοι του Ενβέρ Χότζα, καί δή ο σκληρός μουσουλμανικός ηγετικός πυρήνας, προκαλεί καί δέχεται διεθνώς διαμαρτυρίες γιά τήν παραβίαση τών δικαιωμάτων τής ελληνικής μειονότητας, αλλά σιωπούν καί δέν απαντούν. Αυτή είναι η στρουθοκαμήλιος πολιτική τους. Αλλ' όταν προκαλείσαι καί δέν ομιλείς ή δέν απαντάς, σημαίνει ότι έχεις έλθει σέ αμηχανία ή κατέχεσαι από πανικό, μήπως αποκαλυφθούν καί άλλα δυσάρεστα γιά σένα περιστατικά.

Στό προηγούμενο άρθρο μας εθέσαμε τό ερώτημα στούς σοφούς τών Τιράνων νά μάς απαντήσουν, εάν είχε τό δικαίωμα ο ψευδολόγος Ενβέρ Χότζα νά δημεύσει τίς γαίες τών ελληνικών μειονοτικών κοινοτήτων, τίς οποίες είχαν εξαγοράσει αυτές μέ χρυσές λίρες από τούς Αλβανούς μεγαλοκτήμονες. Αλλά πώς νά διαψεύσουν τόν ψευδογράφο, ο οποίος δέν τηρεί στά πολυάριθμα έργα του ('Απαντα) τόν νόμο τής ιστορίας, η οποία επιτάσσει στόν ιστορικό νά μή ψεύδεται, αλλά καί νά μή κρύβει τήν αλήθεια; Όμως ο Ενβέρ Χότζα καί ψεύδη λέγει καί τήν αλήθεια σιωπά. Τούτο αποδεικνύεται από περικοπή τού 18ου τόμου τών Απάντων του (αλβανιστί VEPRA) σελ. 272, εδάφ. 3, τήν οποία

☞ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 3

ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Μέ απόφαση τού Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης, ο πρωτοδίκης κ. Θεμ. Κογεβίνας προήχθη στό βαθμό τού προέδρου Πρωτοδικών καί τοποθετήθηκε στά Γιάννινα.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΙΣ 18)3

Προσκαλούνται όλοι οι Ηπειρώτες τού Λεκανοπεδίου σέ συγκέντρωση, τήν Κυριακή 18 Μαρτίου, ώρα 11 π.μ., στό γήπεδο τού ΣΠΟΡΤΙΓΚ (οδός Ηλ. Ζερβού 89 Πατήσια, τηλ. 2283273), στήν οποία θά μιλήσει ο Ηπειρώτης υποψήφιος Βουλευτής τής Νέας Δημοκρατίας στήν Β΄ Αθηνών ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Θά ακολουθήσει πλούσιο παραδοσιακό μουσικό πρόγραμμα μέ τούς Ηπειρώτες καλλιτέχνες Κιτσάκη, Σιάτρα, Βάγια, Κώστα, Φωτίου, Κούρτη, Κιάμο, Κέγκο κ.ά.

— Ηπειρώτη τών Αθηνών, ήλθε η δική σου ώρα.
— Είναι η ώρα να στείλουμε καί οι Ηπειρώτες δικό μας βουλευτή στή Βουλή.
— Έλα στό Σπόρτιγκ νά αρχίσουμε όλοι μαζί τόν αγώνα.
— Η νίκη θά είναι νίκη τών Ηπειρωτών.

Μέ πατριωτικούς καί αγωνιστικούς χαιρετισμούς
Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόσκληση

Η Ιστορική καί Εθνολογική Εταιρεία τής Ελλάδος καί ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μετσόβου, στά πλαίσια τού εορτασμού τής 25ης Μαρτίου, σάς προσκαλούν στήν εκδήλωση πού οργανώνουν στό Εθνικό Ιστορικό Μουσείο (Μέγαρο Π. Βουλής, οδός Σταδίου) τήν 23η Μαρτίου 1990 ημέρα Παρασκευή καί ώρα 8 μ.μ., κατά τήν οποία θά ομιλήσει ο κ. Αχ. Γ. Λαζάρου, Διδάκτωρ τού Πανεπιστημίου Αθηνών καί έκτακτος Καθηγητής Πανεπιστημίου Σορβόννης, μέ θέμα:

«Ο Μετσοβίτης Αναστάσιος Μιανάκης ως αγωνιστής τού '21 καί ως υπέρμαχος τής Ελληνικής παιδείας».

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Οι Γιαννιώτες τῆς Αθήνας γιόρτασαν τήν 77η επέτειο τῆς απελευθέρωσης τῆς πόλης τῶν Ιωαννίνων από τόν τουρκικό ζυγό, μέ ένα πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα τό απόγευμα τῆς 18ης Φεβρουαρίου, στό ξενοδοχείο «Κίνγκ Μίνως»

Ο Σύλλογος Ιωαννιτῶν «Νεομάρτυς Άγιος Γεώργιος» πού διοργάνωσε τήν εκδήλωση, χάρισε στά μέλη του εκτός τῶν άλλων, ένα πλούσιο πολιτιστικό πρόγραμμα μέ ηπειρώτικους παραδοσιακούς χορούς, τούς οποίους συνόδευσε ο τραγουδιστής μας Σάββας Σιάτρας μέ τό συγκρότημά του.

Οι συμπατριώτες μας δέν ξέχασαν εκείνο τό αθάνατο «Τά πήραμε τά Γιάννινα» καί ό,τι άλλο τραγουδιόταν τά χρόνια τῆς σκλαβιάς.

Στήν ωραιότατη αυτή εκδήλωση παραβρέθηκαν ο υπουργός Αιγαίου κ. Αντώνης Φούσας, ο βουλευτής Ιωαννίνων κ. Ελευθέριος Καλογιάννης, ο βουλευτής Θεσπρωτίας κ. Ηλίας Βεζδρεβάνης, ο βουλευτής Αθηνῶν κ. Παν. Αδρακτάς, ο Ηπειρώτης πολιτευτής τῆς Ν.Δ. Β' Περιφ. Αθηνῶν κ. Ιωάννης Βλαχογιάννης, ο πρόεδρος τῆς Εθν. Αντίστασης ΕΟΕΑ - ΕΔΕΣ κ. Δ. Ιωάννου, ο πρόεδρος Ηπειρωτῶν Βύρωνα κ. Γρ. Παππάς, ο πρόεδρος τῆς Πανηπειρωτικῆς Ένωσης κ. Κ. Βήτας, ο Αντ)δρος τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Ελλάδος κ. Ιωάννης Ζώης καί πλήθος συμπατριωτῶν.

Ι.Μ.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΣΤΟΥ ΠΑΠΑΓΟΥ

Τήν Κυριακή 25 Φεβρουαρίου η Ηπειρωτική Εστία Παπάγου γιόρτασε τήν 77η επέτειο τῆς απελευθέρωσης τῆς Ηπείρου από τόν Τουρκικό ζυγό, μέ αρχιερατική λειτουργία, αρτοκλασία, επιμνημόσυνη δέηση καί κατάθεση στεφάνων. Η εκδήλωση έγινε στό ναό τῆς Αγίας Σκέπης καί στό Ηρώο τῶν πεσόντων τοῦ Δήμου Παπάγου. Χοροσάτησε ο Σεβασιμιώτατος Μητροπολίτης Δρυινουπόλεως - Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης κ. κ. Σεβαστιανός, ο οποίος καί μίλησε πρός τό εκκλησίασμα, αναφερθείς μέ τόν γνωστό σέ όλους πατριωτικό παλμό του, στούς αγώνες γιά τήν απελευθέρωση τῆς Ηπείρου καί ιδιαίτερα τῆς Βορείου Ηπείρου, παλαιοτέρους καί νεωτέρους καί παρουσίασε ανάγλυφη τή σημερινή εικόνα τῆς αθεΐστικῆς Αλβανίας καί τούς συνεχείς διωγμούς τῶν αδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν από τό τυραννικό καθεστώς.

Τήν εκδήλωση ετίμησαν μέ τήν παρουσία τους ο Δήμαρχος Παπάγου καί ολόκληρο τό Δημοτικό Συμβούλιο, βουλευτές τῆς Β' Περιφερείας Αθηνῶν, Σύλλογοι καί Σωματεία, οι αστυνομικές καί οι εκπαιδευτικές αρχές τοῦ Δήμου Παπάγου, καί πλήθος κόσμου. Ο εορτασμός συμπληρώθηκε μέ τήν παρουσία νέων, τῶν Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων καί χαρακτηρίζεται ως ο πλέον επιτυχής από όλους τούς προηγούμενους.

Οι Άγιοι Σαράντα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

χρόνια τοῦ εξισλαμισμοῦ, τότε που, πέρα από τούς διωγμούς καί τούς καταπρεγμούς αντιμετώπιζαν καί πείνα, δυστυχία καί αρρώστιες, δέχτηκαν άγριους εξαναγκασμούς αλλαξοπιστίας. Ο εκμουσουλμανισμός αυτή τήν εποχή έπαιρνε εκρηκτικές διαστάσεις καί ο φόβος εθνικῆς αλλοίωσης καί εξαφάνισης τοῦ ελληνικοῦ στοιχείου ήταν άμεσος. Τότε, γιά νά περισώσουν τήν πίστη καί τίς παραδόσεις τους, παρουσιάζεται τό φαινόμενο τοῦ κρυπτοχριστιανισμοῦ.

Καί χρειάζεται εδώ νά τονίσουμε ότι τό ρεύμα τῆς εξωμοσίας σταμάτησε, χάρη στήν ανυπολόγιστη συμβολή τῆς γλώσσας, τῶν μοναστηριῶν καί στίς βαθιές ελληνικές καταβολές τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

Στά 1913, σύμφωνα μέ τή μαρτυρία τοῦ γάλλου δημοσιογράφου Ρ. Πυώ, ήταν τό μοναδικό λιμάνι τῆς Ηπείρου, ιδιοκτησία τοῦ Αβδούλ Χαμίτ.

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1912 η πόλη καταλήφθηκε από τόν ελληνικό στρατό καί εγκαταλείφθηκε οριστικά τό 1916. Τό 1919 περιήλθε στό Αλβανικό κράτος.

Τό 1939 τήν κατέλαβαν οι Ιταλοί καί τήν ονόμασαν Πόρ

Πραγματικά είναι στιγμές πού, χωρίς νά τό θέλεις, σφίγγεται η καρδιά τοῦ επισκέπτη από τήν ανώφελη ερημιά τοῦ λιμανιοῦ.

Περπατώντας στόν επάνω δρόμο καί στά στενά πλακόστρωτα δρομάκια τῆς πόλης μέ τά σπίτια πού διατηρούν τήν παλιά παραδοσιακή αρχιτεκτονική, μεταφέρεσαι σέ άλλη εποχή, απόμακρη αλλά τόσο νοσταλγική καί οικεία.

Ρωτώντας, από ανθρώπινη περιέργεια, τούς ντόπιους άν γνωρίζουν ελληνικά, χαμογελούν μέ σημασία καί μέ τούς περισσότερους αρχίζει η συζήτηση σέ άπταιστα ελληνικά γιά τή ζωή τους, τή ζωή μας, τούς πόθους, τίς προσδοκίες καί τίς ελπίδες όλων μας γιά μιά καλύτερη καί ειρηνικότερη ζωή.

ΝΙΚΟΣ ΥΦΑΝΤΗΣ

(Σημείωση Συντάξεως: Ζητούμε συγγνώμη από τούς συνδρομητές μας, γιατί η δημοσίευση τῆς τόσο ενδιαφέρουσας σειράς αναβλήθηκε σέ δύο συνεχή φύλλα μας, λόγω πολλῆς καί επείγουσας ύλης γιά τό Βορειοηπειρωτικό θέμα).

ΝΕΟ Δ.Σ.

Ύστερα από Γενική Συνέλευση καί εκλογές πού έλαβαν χώραν στίς 28 Ιανουαρίου, αναδείχθηκε καί συγκροτήθηκε σέ σώμα τό νέο Διοικ. Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου τῆς Κοινότητος Βούρμπιανης τοῦ τμήματος Ιωαννίνων, αποτελούμενο από τούς: Αναστάσιο Ευθυμίου Πρόεδρο, Μιχαήλ Ν. Μάνο Γραμματέα, Φώτιο Δ. Μάνο Ταμία καί μέλη τούς κ. Ζήση Ε. Τέρτση καί Γεώργιο Χρ. Τέρτση· αναπληρωματικούς δέ τούς κ. Απ. Παπατζήμα καί τήν κα Βασ. Παππούδου - Κατσένη.

Κατά τή διάρκεια τῆς Συνελεύσεως κρατήθηκε ενός λεπτοῦ σιγή εις μνήμην τοῦ αει μνήστου ιατροῦ καί ευεργέτου τῆς Βούρμπιανης Ιωάννου Δ. Τζόγια.

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ»

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1934

Συνδρομές:

Εσωτερικού ετήσια	δρχ.	1.500
Εσωτερικού εξάμηνη:	»	800
Δήμοι - Τράπεζες - Ιδρύματα	»	3.000
Γιά τίς Αδελφότητες	»	2.000
Ευρώπης καί Αιγύπτου	»	2.500
Αμερικῆς, Αφρικῆς καί Αυστραλίας	$ Αμ.	35
Γερμανίας	Μάρκα	40

Γιά τίς δημοσιεύσεις καί διαφημίσεις, ιδιαίτερη συμφωνία. Παρακαλούμε θερμά, τά κείμενα πού στέλλονται πρός δημοσίευση νά είναι καθαρά γραμμένα καί μόνο στή μία σελ.

Υπεύθυνη Εκδόσεως
ΕΛΕΝΗ ΓΚΟΓΚΩΝΗ - ΑΜΠΑΖΗ
Εμμ. Μπενάκη 6
Αθήνα, 105 64

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΠΑΜΠΑΗΣ
Γερανίου 24, ☎ 52.42.969 - ΑΘΗΝΑ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΝΤΟΥΓΙΑΣ

Δικηγόρος παρ' εφέταις

Διπλωματούχος Πολιτικῶν καί Οικον. Επιστημῶν

Ηγουμενίτσα
☎ 0665 — 22.449 γρ.
0665—22.417 οικ.

ΤΟ 5ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Ο συμπατριώτης μας καθηγητής κ. Δημήτριος Λώλης, Διευθυντής τῆς Μαιευτικῆς καί Γυναικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ανακοίνωσε πρόσφατα, ότι θά διεξαχθεί υπό τήν προεδρία του στά Γιάννινα,, τόν Μάιο τοῦ 1991, τό 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μαιευτικῆς καί Γυναικολογίας, μέ Διεθνή Συμμετοχή.

Τό ανωτέρω συνέδριο τελείται ανά τριετία περίπου καί αναμένεται νά τό παρακολουθήσουν περισσότεροι από χίλιοι (1.000) Μαιευτήρες - Γυναικολόγοι από όλη τήν Ελλάδα.

ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ

Στόν εορτασμό τοῦ Νεομάρτυρα Αγ. Γεωργίου εξ Ιωαννίνων πού έγινε στήν Χρυσοσπηλαιώτισσα, στίς 17 Ιανουαρίου, από λάθος παραλείψαμε νά αναφέρουμε καί τούς εξής παρευρεθέντες, εκλεκτούς συμπατριώτες, από τούς οποίους ζητούμε συγγνώμη:

Τόν Πρόεδρο κ. Ιωάννη Μπάκο καί τόν Γεν. Γραμματέα τοῦ Συλλόγου Ιωαννιτῶν «Νεομάρτυς Αγ. Γεώργιος», τούς Αρεοπαγίτες κ.κ. Θεόδ. Μέκαλη καί Βλαδ. Βρέλλη καί τόν Αντ)δρο τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Ελλάδος κ. Ιωάννη Ζώη.

Μετά τό πέρας τῆς θείας λειτουργίας ο υπουργός Αιγαίου κ. Αντώνης Φούσας δεξιώθηκε επί τή ονομαστική του εορτή πολλούς συμπατριώτες μας στό Υπουργείο Αιγαίου.

Επιχειρηματικές δραστηριότητες

Μετά τό πετυχημένο του εστιατόριο GOODY'S στό Περιστέρι, ο δραστήριος επιχειρηματίας, συμπατριώτης μας κ. Κων)νος Γκούμας, έκανε πρόσφατα τά εγκαίνια καί στό νέο του εστιατόριο GOODY'S στή Ν. Ιωνία, όπου παραυρέθηκε πλήθος κόσμου, μεταξύ τῶν οποίων ο Δήμαρχος Κηφισιάς κ. Βασίλης Γκατσόπουλος καί ο Δήμαρχος Βιλλίων κ. Κων. Μακρυνόρης.

Στή φωτογραφία διακρίνονται από αριστερά, ο γιός τοῦ κ. Γκούμα, Λεωνίδας, ο υποψήφιος βουλευτής τῆς Ν.Δ. στήν Β' περιφ. Αθηνῶν κ. Γιάννης Βλαχογιάννης, Δικηγόρος — Δημοτ. Σύμβουλος Δήμου Αθηναίων, η Διευθύντρια τοῦ «Η.Μ.» μέ τόν σύζυγό της κ. Δέλα καί κ. Βασίλης Αμπαζής καί τά παιδιά τους καί ο επιχειρηματίας κ. Γκούμας μέ τήν σύζυγό του.

Ευχόμαστε υγεία, καλές δουλειές καί κάθε οικογενειακή ευτυχία στόν εκλεκτό πατριώτη κ. Κώστα Γκούμα.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο συμπατριώτης κ. Αθανάσιος Δημ. Ζαραβέλας, έλαβε τό πτυχίο Ιατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Κατάνης Ιταλίας, καθώς καί άδεια εξασκήσεως τοῦ ιατρικοῦ επαγγέλματος, μέ άριστα.

Θερμά συγχαρητήρια.

Τό περιοδικό τῆς «Ηπειρωτικῆς Εταιρείας»

Εξεδόθη τό υπ' αριθ. 158 τεύχος τοῦ Ν)μβρίου 1989, μέ εξώφυλλο σέ τετραχρωμία τῆς Μονῆς Δραμεσσῶν Δωδώνης. Πλούσιο σέ λαογραφικό καί ιστορικό περιεχόμενο, όπως πάντα.

Σημειώνουμε από τά θέματά του

Χαρίση Γιάκη, Ο ισυνταγματάρχης Μαρδοχαίος Φριζής.

Κων. Παπά, Ο πόλεμος τοῦ 1940 - 41.

Λέοντα Μελά, Χρόνια παιδικά, χρόνια τῆς νιότης, χρόνια περασμένα.

Κων. Διαμάντη, Ελιγεείο σέ νεκρό στιρατιώτη.

Παλάτεια Μπαλτά, Καρδούλα μου (ποίημα).

Αλεξ. Χ. Μαμμόπουλου, Μιά κατάρα τῆς Αθηνάς στή λαϊκή παράδοση.

Γεωρ. Κωστούλα, Μοιρολογίστρες καί μοιρολόγια.

Γιάννη Πινδέα, Οι πληγές τοῦ Ηπειρώτου χωρικοῦ.

Ανδρ. Καρζή, Η δικαίωση τοῦ Ν. Κονεμένου.

Α. Χ. Μαμ., Εικοτετράωρο ταξίδι στήν Πρέβεζα - Πειραιάς (προπολεμικά)

Ερμή Μουδοπούλου, Οι εν Τρανσυλβανία Έλληνες.

Αντώνη Βενέτη, Ηπειρώτες Καθηγητές Ανωτάτων Πνευμ. Ιδρυμάτων.

Γεωργ. Κούνδουρου, Γιατί δέν γένονταν παπάδες.

—★—

Επίσης, τό υπ' αριθ. 159 τεύχος τοῦ Δεκεμβρίου 1989, καί εξώφυλλο σέ τετραχρωμία μέ τό Μοναστήρι τῆς Ζέρμας.

Σημειώνω από τά θέματά του

Βασίλη Κραψίτη, Εκέκραξα πρός σέ ψυχή (ποίημα).

Αλεξ. Χ. Μαμμοπούλου, Αρσάκειο καί Ριζάρειος Σχολή μάταιες καί επιτυχείς προσπάθειες.

Γιώργου Κούνδουρου, Χριστουγεννιάτικη περιπέτεια.

Κώστα Παπά, Χριστούγεννα καποχικά.

Χριστόφ. Λάζαρη, Δικαστικές ενθυμήσεις από τήν Ήπειρο.

Δέσπω Καρβέλλη, Ο τόπος μας καί οι άνθρωποί του.

Κώστα Βλησσίδη, Παραξενιές καί ακαταλαβίστικα στήν Ηπειρωτική ομιλία.

Γεωργ. Κωστούλα, Τό Εξωκλησι Προφήτης Ηλίας στίς Ρουμπάτες Πωγωνίου.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ROYAL OLYMPIC

(Στήλες Ολυμπίου Διός)

Διαθέτομε τίς πολυτελείς αίθουσές του, 600 - 400 καί 300 ατόμων, μέ πλήρη κλιματισμό καί άνετο πάρκινγκ.

Γλέντι - Κέφι - Χορός - Τραγούδι από τά μεγαλύτερα ονόματα τοῦ Ελληνικοῦ πενταγράμμου: ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ, ΚΩΣΤΑΣ ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΣ, ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ, ΜΠΕΤΤΥ καί ΜΙΡΑΝΤΑ ΔΗΜΟΥ. Μπαλέττο διεθνές καί χορευτική μουσική, πού παρουσιάζει ο ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΩΡΑ μέ τραγούδια καί χορούς μέ κλαρίνο, γιά ένα γλέντι ξέφρενο, σέ μιά ζεστή πολιτισμένη ατμόσφαιρα.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΕΙΣ, εκδηλώσεις καί απογευματινά τέϊα, γάμους κ.λπ., ειδικές τιμές.

● Πληροφορίες: Τηλ. 92.26.411 κ. Μπουμτζόγλου καί 32.45.471 κ. Αντ. Λιάρος

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΔΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Τό Δ.Σ. τῆς Ενώσεως Δροπολιτῶν «Ο ΔΡΙΝΟΣ» ευχαριστεί θερμά τούς κάτωθι:

α) Τό κ. Στυλιανό Παπαδόπουλο, υιό τοῦ αειμνήστου Αχιλλέα, (ο οποίος διετέλεσε Πρόεδρος, Γεν. Γραμματέας καί ξεχωριστό μέλος τῆς Ενώσεως), γιά τήν οικονομική ενίσχυση εξ εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμῶν. Εύχεται νά είναι ελαφρύ τό χώμα τῆς φιλόξενης Αττικῆς γῆς πού τόν εδέχθη.

β) Τό Ίδρυμα Βορ. Ερευνῶν, πού διά τοῦ εκλεκτοῦ Προέδρου, κ. Ξ. Κουντούρη, προσέφερε δέκα χιλιάδες δρχ. (10.000), καί εύχεται ευόδωση τῶν σκοπῶν τοῦ ΙΒΕ, γιά τό καλό τῆς πατρίδος μας.

γ) Τήν Ομοσπονδία Πωγωνησίων Β.Η., πού διά τοῦ σεβαστοῦ Προέδρου κ. Γιάνναρου προσέφερε πέντε χιλιάδες δρχ. (5.000) αντί στεφάνου.

δ) Τά μέλη τοῦ «ΔΡΙΝΟΥ»

Λιάτση Π αν.	30.000
Τσιατόπουλο Γεώργ.	30.000
Γιοβάνη Χρήστο	10.000
Νιάκαρη Χρήστο	5.000
Λιάτση Παν.	5.000
Τσιάτη Παν.	5.000
Λιάτση Βασ.	2.000
Παπαδόπουλο Χρ.	2.000
Τσιατόπουλο Γεώργ.	2.000
Σιώκου Αυγή	2.000
Μάσιο Παντ.	2.000
Κύρκο Παν. καί Πάτρα	2.000
Κύρκο Κων. και Ελένη	2.000
Παντελή Π. καί Θάλεια	2.000
Αλή Ευθαλία	2.000
Μπούλια Φλώρα καί Έφη	2.000
Τσιατοπούλου Νίκη	1.000
Μάσσιου Χρυσάνθη	1.000
Λαχανά Μιχαήλ	1.000

Τό Διοικ. Συμβούλιο ετέλεσε τρισάγιο στόν τάφο τοῦ εκλιπόντος τό Σάββατο 3 Μαρτίου. Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Ευχαριστούμε όλους τούς εκλεκτούς συμπατριώτες καί χαιρώμεθα ιδιαιτέρως πού η σκέψη όλων είναι στραμμένη στήν Δρόπολη, σ' αυτήν τήν κρ.σιμη περίοδο.

Γιά τό Δ.Σ.
Η Πρόεδρος
ΑΥΓΗ ΣΩΚΟΥ

ΕΛΕΝΗ Μ. ΤΖΙΑΛΛΑ

Στίς 9 Φεβρουαρίου πέθανε η ΕΛΕΝΗ ΜΙΧ. ΤΖΙΑΛΛΑ, σέ ηλικία 88 χρονῶν.

Ήταν αδελφή τοῦ αείμνηστου συνταγματάρχη Λάνη Δημητρίου.

Κατόπιν επιθυμίας της η κηδεία έγινε στή γενέπειρά της Χίνκα Ιωαννίνων. Τήν συνόδευσαν τά παιδιά της, τά εγγόνια της καί δισέγγονά της, καθώς καί πολλοί συγγενείς καί συγχωριανοί.

Ας είναι ελαφρύ τό χώμα πού σκέπασε τήν άξια καί δυνατή μάνα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Κ. ΒΑΣΔΕΚΗΣ
Εξαιρετικά Τυροκομικά προϊόντα
Δωδώνης καί Καλπακίου
(Ξυνόγαλο καί γαλοτύρι)
ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 66 — ΟΜΟΝΟΙΑ
Τηλ.: 52.27.221

ΑΔΕΛΦΟΙ Κ. ΣΚΕΡΛΟΥ & ΣΙΑ Ο. Ε.

ΣΑΛΑΜΙΝΟΜΑΧΩΝ 41
ΤΗΛ. 4655.536
ΠΑΛΟΥΚΙΑ

Κοινωνικά

ΑΝΑΧΩΡΗΣΑΝ

Γιά τήν Κέρκυρα ο παλαιϊμαχος Βορ)της παιδίατρος κ. Γ. Γκιάτης.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο κ. Κων. Δ. Παπακώστας από τήν Πέτρα Ζαγορίου, ιατρός, αρραβωνιάστηκε στήν Καπερίνη μέ τή δασκάλα δίδα Μαίρη Κορωνίδη.

— Ο καθηγητής Αμερικανικοῦ Πανεπιστημίου κ. Ιωάννης Δ. Παπαϊωάννου από Πέτρα Ζαγορίου αρραβωνιάστηκε στά Γιάννινα μέ τήν καθηγήτρια δίδα Ξανθούλα Τσάντα.

Καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

ΑΘΗΝΑ.

Τήν 17 Φεβρουαρίου τελέστηκαν στόν ιερό ναό Ευαγγελιστρίας Περιστερίου οι γάμοι τοῦ κ. Γεωργίου Κ. Σπύρου από τό Βασιλικό τῶν Ιωαννίνων, καθηγητή Βιολογίας καί συγγενοῦς τοῦ αοιδίμου Οικουμενικοῦ Πατριάρχη Αθηναγόρα καί τῆς δ. Βάσως Αλεξίου, θυγατέρας τοῦ γνωστοῦ λογοτέχνη, δημοσιογράφου καί συνεργάτη τῆς εφημερίδας μας κ. Αλέκου Βασιλείου, μέσα σ' ένα πλήθος εκλεκτό τῆς Αθηναϊκῆς κοινωνίας. Τά στέφανα άλλαξε ο κ. Παναγιώτης Αθανασίου καθηγητής Βιολογίας.

— Παρουσία πολλῶν Γιαννιωτῶν τῆς Αθήνας έγιναν τό Σάββατο 20 Ιανουαρίου στήν εκκλησία τῆς Αγ. Βαρβάρας Παλ. Φαλήρου, οι γάμοι τῆς χαριτωμένης Γιαννιωτοπούλας δίδας Λαμπρινῆς Μπάκου, κόρης τοῦ προέδρου πού Συλλόγου Ιωαννιτῶν «Νεομ. Αγ. Γεώργιος» κ. Ιωάννη Μπάκου, μέ τό λαμπρό νέο επιχειρηματία κ. Γεώργιο Τζώρτζ.

Στή γαμήλια τελετή, μεταξύ τῶν άλλων, παραβρέθηκαν: ο βουλευτής Ιωαννίνων κ. Καλογιάννης, ο Ηπειρώτης πολιτευτής Β' Αθηνῶν Ν.Δ. κ. Ιω. Βλαχογιάννης, ο πρόεδρος τῆς Εθν. Αντιστάσεως ΕΟΕΑ - ΕΔΕΣ κ. Δ. Ιωάννου, ο πρόεδρος τῆς Πανηπειρωτικῆς Ένωσης κ. Κων. Βήτας, ο τ. νομάρχης κ. Σπ. Τσίρκας, ο βιομήχανος κ. Κων. Πουρνάρας, τό Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου Ιωαννιτῶν καί πολλοί παλαιοί Γιαννιώτες.

Τό «Ηπειρωτικό Μέλλον» εύχεται στούς νεανύμφους νά ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στόν εγγονό μου Κωστάκη Δ. Παπακώστα, ιατρό, πού αρραβωνιάστηκε μέ τήν δασκάλα Μαίρη Κορωνίδη καί στόν ανεψιό μου Γιαννάκη Δ. Παπαϊωάννου καθηγητή πού αρραβωνιάστηκε μέ τήν καθηγήτρια Ξανθούλα Τσάντα, εγκάρδια συγχαρητήρια καί ευχές θερμές γιά καλά στέφανα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΑΛΑΓΓΕΛΗΣ

— Απευθύνω θερμά συγχαρητήρια καί διά τού αγαπητού μας «Η.Μ.» σέ όλο τό Δ.Σ. τῆς Αδελφότ. Βαριάδων Ιωαννίνων, γιά τήν διοργάνωση καί μεγάλη επιτυχία τοῦ χορού μας, πού έγινε στίς 3 Φεβρουαρίου στό κέντρο «Παρνασσός» καί δόθηκε έτσι η ευκαιρία σέ όλους τούς συγχωριανούς νά βρεθούμε πάλι μαζί καί νά χαρούμε μιά αξέχαστη βραδυά.

Ιδιαίτερα, συγχαίρω τόν νεαρό ανηψιό μου Βασίλη Αριστ. Διαμάντη, γιά τά τραγούδια του πού μάς κράτησε συντροφιά καί καταχειροκροτήθηκε.

Καί τού χρόνου.

ΑΛΕΚΟΣ ΧΗΡΑΣ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Όπως μάς πληροφόρησαν, στή Λιούσνα Αλβανίας, πέθανε τήν 5 Φεβρουαρίου η Ευθαλία Λίτση, τό γέρος Μιχαήλ Βουδούρη, εκ Δρόβιανης Βορ. Ηπείρου.

— ΓΙΑΝΝΙΝΑ 2)2

Πάνδημη έγινε χθές τό μεσημέρι στόν Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Αγοράς η κηδεία τοῦ γνωστοῦ συμπολίτη, μαιευτήρα ιατροῦ ΑΧΙΛΛΕΑ ΦΙΛΙΟΥ, πατέρα τοῦ δημάρχου Ιωαννίνων κ. Φ. Φίλιου, πού πέθανε σέ ηλικία 79 ετῶν. Τήν προσωπικότητα καί τίς αρετές τοῦ εκλιπόντος εξήρε στόν επικήδειο ο ιατρός κ. Νίκος Γκλίβανος, καθώς καί ο σεβ. Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος, ο οποίος καί χοροστάτησε στή νεκρώσιμη ακολουθία.

— ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ. Πικρό έφθασε τό μήνυμα στήν ακριτική Θεσπρωτία ότι ο συνταξιούχος δάσκαλος, δημοσιογράφος καί κοινωνικός παράγοντας (ΚΩΝ) ΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ έφυγε γιά πάντα από κοντά μας, σέ ηλικία 80 ετῶν, υποκύπτοντας στό μοιραίο σέ κλινική τῆς Αθήνας.

Η σορός διακομίστηκε στήν πόλη μας όπου καί έγινε πάνδημη η κηδεία του, στόν Μητροπολιτικό ναό «Ευαγγελίστριας» τῆς πόλης μας, όπως πάνδημη ήταν καί η εκτίμηση πού απολάμβανε ο αείμνηστος μπαρμπα - Κώστας από τούς συμπατριώτες του.

Κατά τήν νεκρώσιμη ακολουθία, στήν οποία προέστησαν πολλοί ιερείς, μέ επικεφαλῆς τόν ιερέα Ξεχώρου παπα - Αντώνη Γκρέμο, τίς αρετές καί τήν προσφορά τοῦ μεταστάντα στόν τόπο μας εξήραν ο Κερασοχωρίτης δάσκαλος κ. Ανδρέας Σιούτης, ο Γηρομερίτης Πτέραρχος ε.α. κ. Χριστ. Μέγγουλης καί ο Πλαισιοβιτσιώτης Δ)ντής τῆς «Πρώτης Γραμμῆς» κ. Γρ. Ταβαντζόπουλος.

Τό «Η.Μ.» απευθύνει θερμά συλλυπητήρια στούς οικείους τῶν μεταστάντων.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΥ. Οι καϊλατζήδες τῆς Μουργκάνας. Αθήνα 1990.

Εξεδόθη στή σειρά τῶν εκδόσεων τῆς Ηπειρωτικῆς Εταιρείας μέ τόν αριθμό 59 τό τρίτο κατά σειρά βιβλίο τοῦ Γιώργου Κούνδουρου μέ τόν ανωτέρω τίτλο, σελίδες 334.

Πλούσιο σέ λαογραφικό καί ιστορικό περιεχόμενο καί μέ πλήθος φωτογραφιῶν τοῦ ταξιδιωτικοῦ βιοτεχνισμοῦ τῶν καϊλατζήδων τῆς Μουργκάνας.

Γλαφυρό τό κείμενο, όπως καί τά άλλα δύο βιβλία του «Αλλοτινά κι αξέχαστα» καί η «Πόβλα κι ο ευεργέτης της Σπύρος Στ. Τσίγκος» μέ άφθονες παραδόσεις.

Προλογίζει ο Πρόεδρος τῆς Ηπειρωτικῆς Εταιρείας Αλέξ. Χ. Μαμμόπουλος καί διατίθεται στά Γραφεία τῆς Εταιρείας, στήν οποία τό έχει δωρίσει ο φιλόπατρις συγγραφέας, σπήν τιμή τῶν 1.500 δρχ.

Γραφεία Ηπειρωτ. Εταιρείας: Μαυρομιχάλη 7, Αθήνα 10679, τηλ. 3621651.

—★—

ΝΙΚΟΥ ΚΑΚΑΪΔΗ. «Η λαϊκή κατοικία καί ο εξοπλισμός της στό Δεσποτικό Ιωαννίνων».

Σέ ένα όμορφο κομμάτι τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ μας, πού κινδυνεύει σήμερα νά εκλείψει, αναφέρεται τό νέο βιβλίο τοῦ συγγραφέα κ. Νίκου Κακαϊδή (Αθήνα 1989, έκδοση Αδελφότητας Δεσποτικοῦ).

Πρόκειται γιά μιά επιστημονική πραγματεία πάνω στήν αρχιτεκτονική καί τόν εξοπλισμό τῶν παραδοσιακῶν σπιτιῶν τοῦ Δεσποτικοῦ, ενός ιστορικοῦ χωριοῦ.

Στό βιβλίο περιγράφονται μέ λεπτομέρειες τά διάφορα μέρη τῆς παλιάς κατοικίας καί εξηγείται ο τρόπος εργασίας τῶν μαστόρων τῆς εποχῆς, σέ συνδυασμό μέ τά τοπικά έθιμα.

Ένα σημαντικό μέρος τοῦ βιβλίου αφιερώνεται στόν εξοπλισμό τῆς κατοικίας. Εδώ μέσα από τήν παράθεση τῶν διαφόρων εργαλείων καί σκευῶν τοῦ παλιοῦ νοικοκυριοῦ καί τήν αναλυτική περιγραφή τῶν εξαρτημάτων τῆς παραδοσιακῆς φορεσιάς, μεταφερόμαστε στίς ασχολίες τῶν κατοίκων καί ζούμε στήν ατμόσφαιρα τῆς εποχῆς.

Ενδιαφέρουσες είναι καί οι ετυμολογικές ερμηνείες διαφόρων λόγων. Τέλος, οι φωτογραφίες, κατάλληλα τοποθετημένες, βοηθοῦν τόν αναγνώστη γιά μιά άμεση οπτική εποπτεία τῶν όσων διαβάζει.

Γενικά τό βιβλίο παρουσιάζει ζωηρό ενδιαφέρον καί γιά αναγνώστες από τά υπόλοιπα χωριά τῆς περιοχῆς μας, αφοῦ καί σ' αυτά παρατηρούνται τά ίδια περίπου ήθη καί έθιμα. Απευθύνεται σέ κάθε ηλικία καί ιδιαίτερα στούς νέους πού θέλουν νά γνωρίσουν τίς ρίζες τους, τόν τρόπο ζωῆς καί τόν πολιτισμό τῶν προγόνων τους.

Αξίζουν συγχαρητήρια στόν συγγραφέα κ. Νίκο Κακαϊδή πού μόχθησε γι' αυτή τή θαυμάσια μελέτη καί στήν Αδελφότητα Δεσποτικοῦ, πού μέ τήν έντονη εκδοτική της δραστηριότητα τά τελευταία χρόνια, συμβάλλει στή διάσωση καί προβολή τῆς ιστορίας καί τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ τῆς περιοχῆς μας.

Εφημερίδες - Περιοδικά

Συνεχίζουμε τήν παρουσίαση τῶν εφημερίδων καί περιοδικῶν πού φθάνουν στά γραφεία μας, ευχαριστώντας τούς εκδόπες πους γιά τήν α

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΙΚΑ ΔΡΟΜΑΚΙΑ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ

Η ιστορία τῆς ονομασίας τῶν Γιαννιώτικων δρόμων

Γ΄ Οδός ΜΑΝΘΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Γράφει η Καλλ. Κολιοπούλου — Γρίβα

Στό τέρμα τοῦ δρόμου πού περπατήσαμε στόν περασμένο μας περίπατο, πού ἦταν η οδός Θωμᾶ Παλαιολόγου, ἕνα ἄλλο ὄνομα πού διαβάζουμε στήν πινακίδα τοῦ δρόμου πού συναντοῦμε δεξιά, μάς φέρνει νοερά σ' ἕνα ἄλλο κλίμα από κεῖνο πού μάς εἶχε δημιουργήσει η ζωή καί τό τέλος ενός «Δεσπότη» τῆς Ηπείρου.

Τό ὄνομα τοῦ ΜΑΝΘΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, πού ἔχει δοθεῖ σ' αὐτόν τόν δρόμο, φυσικό εἶναι νά μάς πάει στά πολύ μετέπειτα χρόνια, στήν εποχή τοῦ γνωρίμου σέ ὅλη τήν Ἠπειρο Αλή Πασά. Εἶναι σέ ὅλους τούς Ἕλληνες γνωστό, ἰδ΄ω στούς Γιαννιώτες, ότι ο Μάνθος Οικονόμου ἔζησε τά περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του πολύ κοντά από περιβάλλον τοῦ Αλή Πασά. Γεννήθηκε στό πολύ ὄμορφο Ζαγόρι τῆς Ηπείρου.

Μέ τή φιλομάθειά του κατάφερε νά αποκτήσει μιά αξιόλογη μόρφωση, πού τόν βοήθησε νά προσφέρει μεγάλες υπηρεσίες στούς συμπατριώτες του, αποκτῶντας τήν εμπιστοσύνη τοῦ δύσπιστου Αλή Πασά, τόσο, πού νά τόν προσλάβει σύμβουλο καί γραμματέα του. Αὐτό ἦταν μεγάλο κατόρθωμα τοῦ Μάνθου Οικονόμου. Δηλαδή, τό νά μπορέσει νά προκαλέσει τή συμπάθεια καί τήν εμπιστοσύνη αὐτού τυράννου. Καί ακόμη μεγαλύτερο κατόρθωμα, νά καταφέρει νά χρησιμοποιεί τήν εμπιστοσύνη αὐτή, μέ προφυλάξεις καί περίσκεψη βέβαια, πρός ὄφελος τῶν Χριστιανῶν συμπατριωτῶν του.

Ὅπως αναφέρουν οι ιστορικοί, η εμπιστοσύνη τοῦ Αλή Πασά πρός τόν Οικονόμου ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε τοῦ ανέθετε σπουδαίες υποθέσεις, ὅπως ἦταν οι τότε διαπραγμα τεύσεις μέ τούς Ἄγγλους γιά τήν εξαγορά τῆς Πάργας καί νά τόν αντιπροσωπεύει σέ ὅλες τίς συζητήσεις. Ασφαλώς, ο Τουρκαλβανός Πασᾶς γιά νά τό κάνει αὐτό, εἶχε βεβαιωθεῖ γιά τήν ακεραιότητα καί σύνεση τοῦ γραμματέα του σέ ὅλους τούς τομεῖς.

Ο Μάνθος Οικονόμου, ὅμως, ποτέ δέν ξέχασε τό σκοπό πού βρισκόταν σ' αὐτή τή θέση, δηλαδή τή βοήθεια γιά τόν αγώνα τῆς λευτεριᾶς. Από τούς πρώτους μυήθηκε στή Φιλική Εταιρία καί ὅπως αναφέρουν, υπήρξε ο κυριότερος παράγων γιά τήν προετοιμασία τοῦ αγώνα στά Γιάννινα.

Εἶναι επόμενο, ὅμως, οι τολμηρότητες νά ἔχουν πάντα τραγικό αποτέλεσμα. Δέν μπορούσε, λοιπόν, νά αποτελέσει εξαίρεση ο Οικονόμου Κάποτε, προδόθηκαν αὐτές οι ενέργειές του καί τό τέλος του ἦρθε τραγικό, ὅπως ὅλων τῶν Ηρώων πού θυσιάστηκαν γιά τή λευτεριά τῆς πατρίδας.

Αποκεφαλίσθηκε από τόν Πασόμπεη, μέσα στό Κάστρο πού δίκαια τιμήθηκε μέ τό βάφτισμα ενός δρόμου του, γιά νά θυμίζει σέ ὅσους τό διαβάζουν τήν θυσία τῆς ζωῆς του, γιά τή λευτεριά τῆς πατρίδος.

Ο Αλέκος Κιτσάκης κοντὰ στοὺς Ηπειρώτες Σουηδίας καὶ Γερμανίας

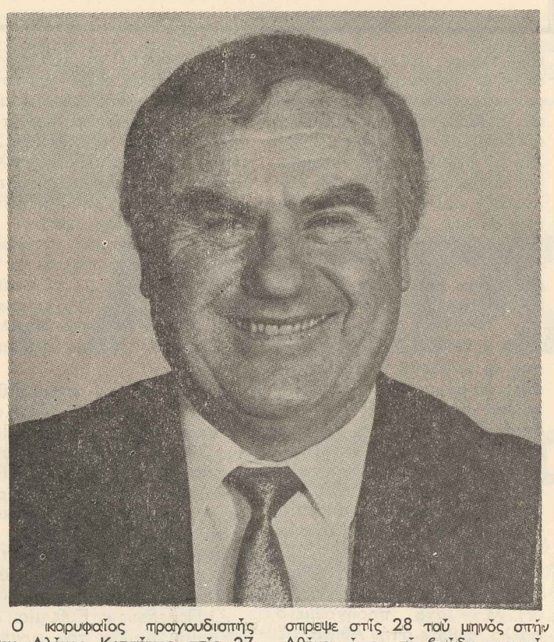

Ο ικουφαΐος πραγουδιστής μας Αλέκος Κιτσάκης στίς 27 Ιανουαρίου πραγούδησε στό Ὀφεμπαχ τῆς Γερμανίας, στόν ετήσιο χορό πού διοργάνωσε η Πανηπειρωτική Αδελφότητα. Ο χορός εσημείωσε ξεχωριστή επιτυχία καί ο κόσμος αποθέωσε τόν Αλέκο Κιτσάκη, ο οποίος επέστρεψε στίς 28 τοῦ μηνός στήν Αθήνα, όπου τό βράδυ πραγούδησε στό Κέντρο του ΟΛΥΜΠΙΑ.

ΣΤΗΝ ΣΟΥΗΔΙΑ

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ (Τού ανταποκριτοῦ μας).

Τήν 24η Φεβρουαρίου, ημέρα Σάββατο, πραγματοποιήθηκε ο μεγάλος ετήσιος χορός τῆς Πανηπειρωτικῆς Αδελφότητος Στοκχόλμης, στήν φαντασμαγορική καί πολυτελή αἴθουσα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας, γιορτάζοντας τήν απελευθέρωση τῶν Ιωαννίνων.

Από νωρίς τό βράδυ η αἴθουσα εἶχε ασφυκτικά γεμίσει από πάρα πολύ κόσμο καί οι πόρτες από τίς 9 η ὥρα τό βράδυ εἶχαν κλείσει, γιατί δέν υπήρχαν ἄλλες θέσεις. Γιά πρώτη φορά η Πανηπειρωτική Αδελφότητα έφερε από τήν Ελλάδα τό αηδόνι τῆς Ηπείρου καί ολόκληρης τῆς Ελλάδος, τόν ανεπανάληπτο Αλέκο Κιτσάκη, συνοδευόμενο από τόν κο ιρυφαίο κλαρινίστα Ναπολέοντα Δάμο καί τόν εκλεκτό κιθαρίστα Τηλέμαχο Κόπτικα. Ο χορός εσημείωσε πρωτοφανή επιτυχία καί αὐτό οφείλεται στον ερχομό τοῦ μεγάλου μας πραγουδιστή Αλέκου Κιτσάκη, ο οποίος ἔδωσε τόν καλύτερο εαυτό του καί τήν ψυχή του, πραγουδῶντας ασταμάτητα επί 6 ολόκληρες ὧρες, ὀρθιος, μαζί μέ τόν ακούραστο Ναπολέοντα Δάμο, προκαλῶντας μέ τό πραγούδι του ρίγη συγκινήσεως καί θαυμασμοῦ σέ ὅλο τό πλήθος πού χόρευε συνεχῶς ενθουσιασμένο, πότε αγκαλιάζοντας, πότε φιλῶντας, πότε φωνάζοντας επιφωνήματα θαυμασμοῦ καί πότε αποθεώνοντας τόν Αλέκο Κιτσάκη, ο οποίος αντιαποκρίνονταν σπίς φιλοφρονήσεις τού κόσμου μέ τό χαμόγελο στά χείλη, νοιώθοντας καί αὐτός μαζί τους τή συγκίνηση, τή χαρά καί τόν εθνικό παλμό τῆς ιστορικῆς αὐτῆς μέρας.

Η βραδιά θά μάς μείνει αλησμόνητη καί θά περιμένουμε μέ λαχτάρα νά μάς ξαναφέρει τό Διοικ. Συμβούλιο κοντά μας τό ακούραστο αηδόνι μας, τόν μοναδικό Αλέκο Κιτσάκη.

Στό Διοικ. Συμβούλιο τῆς Πανηπειρωτικῆς Αδελφότητας αξίζουν θερμά συγχαρητήρια γιά τήν ἄψογη περιποίηση καί συμπεριφορά πους απέναντι στόν κόσμο. Ιδιαιτέρως συγχαίρουμε καί σφίγγουμε τό χέρι στόν Χρήστο Παππά, στόν μεγάλο αὐτό πατριώτη, ο οποίος επί χρόνια εἶναι η ψυχή τοῦ συλλόγου καί ακούραστα προσφέρει τά πάντα γιά τό σύλλογό μας.

Καί μέ τήν ευκαιρίᾳα, τονίζουμε ότι πρέπει αὐτός ο ἄνθρωπος νά τιμηθεί από τόν σύλλογο αναλόγως, γιά τίς ανεκτίμητες υπηρεσίες πού ἔχει προσφέρει.

Τήν Κυριακή τό βράδυ επακολούθησε ἄλλο γλέντι στήν αἴθουσα της Πανηπειρωτικῆς Αδελφότητας, μέσα σέ παραδοσιακά οικογενειακά πλαίσια.

Τό Δ.Σ. απαρτίζεται από τούς
Πρόεδρο: Σταυρόπουλο Μιλτ.
Αντ)δρο: Τουτουτζόγλου Κων.
Γραμματέα: Τσάλιο Χρήστο
Ταμία: Τσέκα Ιωάννη
Υπεύθ. Εκπολιτιστικῶν: Σιώζο Στέλιο
Μέλη: Καραπζά Βασίλ., Γκοντέβα Ιωάννη, Δρίβα Αθαν., καί Ρούσσο Βασίλειο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Αλέκος Κιτσάκης ευχαριστεῖ ολόψυχα τό Δ.Σ. γιά τήν πρόσκληση πού τοῦ ἔκαναν νά τραγουδήσει από χορό καί γιά τήν ἄψογη περιποίηση πού ἔτυχε εκ μέρους τους ὅλο τό συγκρότημα. Επίσης, ευχαριστεῖ δημοσίως, από τά βάθη τῆς καρδιάς του, τίς οικογένειες Σπύρου καί Δήμητρας Λέτσιου, Μάνθου καί Δήμητρας Λέτσιου, Χρήστου καί Αθηνᾶς Παππά, Θωμᾶ καί Χρύσας Τζιόβα καί Γιάννη καί Ελένης Γκοντέβα, πού τόσα ἔκαναν γι' αὐτόν.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στίς 11 Φεβρουαρίου τελέσαμε στό χωριό μας Περιστέρι Πωγωνίου, ετήσιο μνημόσυνο γιά ανάπαυση τῆς ψυχῆς τῆς αγαπημένης μας καί αξέχαστης

ΕΛΕΝΗΣ ΜΠΟΥΤΣΕΡΟΥ, πού τόσο πρόωρα χάσαμε.

Ο σύζυγος Νικόλαος, τά παιδιά, τά εγγόνια, οι λοιπαί συγγενεῖς.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Μή χουλιάεις παππού..

Τοῦ κ. Βασιλείου Παππά

Τό καλοκαίρι πού μάς πέρασε, εἶχα τήν ευτυχία νά παραθερίζω, ὅπως πάντα, στό αγαπημένο μου χωριό Μαζαράκι Ζίτσας Ιωαννίνων. Εἶχαν δέ προηγηθεῖ οι σχετικές ενέργειες κι ἕνα γκρούπ μόνιμων κατοίκων συγχωριανῶν μου τίς ημέρες εκείνες ἔκαναν διήμερο τουρισμό στήν Αλβανία.

Μέ τήν επιστροφή τους, τήν επόμενη ημέρα, βρεθήκαμε καθιστοί κάτω από τό φουντωτό πουρνάρι τοῦ σπιτιοῦ μου, ο γαμπρός μου Γιώργος, εγώ καί μαζί μας ο παππούς Νίκος Ζηκόπουλος, ο οποίος εἶχε πάει μέ τό γκρούπ καί μάς διηγιόταν διάφορες παρασπαστικές εντυπώσεις. Στίς προθέσεις μου δέν εἶναι νά σχολιάσω ο,τιδήποτε θεωρηθεῖ πολιτικοποιημένο, υπέρ ή κατά γιά τή διαβίωση καί γενικότερη κατάσταση τῶν αδελφῶν Βορειοηπειρωτῶν.

Θά σταθῶ, ὅμως, μ' ευλάβεια σέ δύο καί μόνο λεξούλες, τόσο αγνές κι αγαπημένες, πού εκφράζουν τό πεντακάθαρο γλωσσικό ιδίωμα τῶν απανταχού Ηπειρωτῶν. Εἶναι απ' τίς σημαντικές εκείνες λέξεις, πού μάς γαλούχησαν στά πρώτα μας βήματα στά χωριά μας, πού κρατήθηκαν σάν φυλαχτό, σάν επίσημη ταυτότητά μας, στήν μετέπειτα περιπλάνησή μας, ταξιδεύοντας ανά τόν κόσμο γιά καλύτερη τύχη κι ευημερία. Οι λέξεις αὐτές θά γραφτοῦν μέ τό στόμα τοῦ παππού Νίκου, τού πεθερού μου. Χαρεῖτε τήν αφήγησή του:

«Σάν επιστρέψαμαν καί πάλι στό Αργυρόκαστρο, από μιά εκδρομή πού μάς πήγαν στούς Αγίους Σαράντα, σμάζιεθ' η ὥρα νά γιοματίσουμε σ' ἕνα καλό ξενοδοχείο, πού θά μέναμαν κιόλας γιά ὕπνο τά δυό βράδυα.

Ὑστηρα από κάμποση ὥρα χάζημα στήν πλαταία, πού εἶχε σειρές - σειρές φαιδυά πεζούλια κι εκεῖ κάθονταν κόσμος πολύς πού ἔδειχνε νά πέρναγε τήν ὥρα του, καί μάλιστα τσιέτες - τσιέτες, παρακολουθοῦσαν κάτι. Ὅπως εἴδαμε κι εμείς, παίζαν κολτσίνα εκεῖ καθιστοί στά πεζούλια κι απορέσαμαν.

Ὅταν ανρωτηθήκαμαν μεταξύ μας, χαμογέλασαν οι πιό πολλοί πού παρακολουθοῦσαν τούς τέσσερις παίκτες κι ἕνας μάς εἶπε ελληνικόπατα: Από τά Γιάννενα εἶναι φερμένες οι κολτσίνες. Εσείς μάς τίς στέλνετε, καί γελάσαμε ὅλοι μαζί μέ τό αστεῖο.

Σέ λίγο μάς ειδοποίησαν οι ξεναγοί, πάντα μέ ευγένεια, ότι μάς ετοίμασαν τήν τραπεζαρία κι ἄν θέλουμε νά περάσουμε γιά φαγητό.

Τό εσωτερικό τού ξενοδοχείου πράγματι ωραῖο. Σέ κάποια στιγμή, καθώς σερβίριζε μιά ομορφοκοπέλα, από δίπλα μου, νόμισα πώς ενοχλοῦσα καί κάπως συμμαζεύτηκα ευγενικά καθώς τό απαιτοῦν οι τέτοιες περιστάσεις. Τότε εκεῖνη μ' ἕνα ευγενικό καί καλοσυνάτο χαμόγελο, μοῦ εἶπε στά ντήπ ηπειρώτικα τούτο: «Μή χουλιάεις παππού, δέ μέ μποδάς. Διαβαίνω εγώ εύκολα». Ημένα τότε μοῦ ῥθη παράξηνο πράμα κι γέλασα μέ τήν καρδιά μ'. Καί τσ' εἶπα μέ θαυμασμό: «Οὔϊ, πού 'θι ξέρς ησύ τά θκά μας;» Κι κεῖνη, πού 'ταν κοντοστεκοῦμενη δίπλα μου μέ τά σερβίτσια σπά χέρια, ξαφνιασμένη από μιά ακράτητη χαρά κι μοῦ ανταπάντησε ἔτσι: «Πούθει εἶμαι κι γώ, παππού, από δώ δέν εἶμαι;» Κι ἔτσι χαρούμενη συνέχισε τή δουλειά της κι εγώ τήν ἔβαλα μέσ' τήν καρδιά μου, μέ τήν ἴδια αγάπη πού ἔχω στίς δώδεκα εγγονούλες μου. Ανέτρεξα τότε νοερά από κοσμοξάκουστο, τό αθάνατο παρελθόν τού 1940 - 41, εικοσιεξάχρονος πολεμιστής μέ αποδεκατισμένη τήν πυροβολαρχία μου, μπέναμαν ελευθερωτές στήν πανέμορφη Κορυτσά, κυνηγῶντας καπαπόδι τούς Ιταλούς. Κι τότες, ξαφνιάστηκα μέ τό ἴδιο κι απαράλλαχτο γλωσσικό ιδίωμα, τό καταδικό μας, τό ηπειρώτικο: «Καλωσόρσταν θλαστάρια μας γραμμένα, γίνηκη Ελληνικό, μή μάς ξαναφύγητη».

Επότες ὅμως, ο ελληνισμός στό Βορειοηπειρωτικό τμήμα ἦταν τό 80%, μέ ανεπτυγμένη προ κοπή κι αφοσίωση τῶν ελληνικῶν γραμμάτων καί θρησκεύματος. Θυμάμαι κούναγαν ελληνικές σημαίες μέ κλάμα χαράς κι ευτυχίας.

Συνεχίζω πώρα καί μέ ἄλλο περιστατικό. Ακούστημε:

Ὅταν σκολάσαμε τό φαγητό, ύστηρα από κάμποση ὥρα, μάς εἶπαν οι ξεναγοί πώς θ' ανέβουμε στό ξακουστό κάστρο. Στούς πιό πολλούς μας, φάνηκε ψήχα βαρηπό πού θά μάς ψαναγούρζη ο ἥλιος. Τότε ο Παῦλο Καγιάς εἶπε: «Εσείς ἄν βαριέστε, εγώ θά πάω, γιατί σ' αὐτό τό αρχαίο κάστρο τό 1913 ἦταν οχυρωμένοι πολεμιστές, οι μακαρίτες τώρα ο πατέρας μου κι ο μπάρμπα Γιάννη Παππάς, πού ὅπως ξέρετε ἦταν εικοσάχρονοι τότε φαντάροι.

Ο μπάρμπα Γιάννης, εκεῖ μέσα στό κάστρο ἔχασε τό φῶς του από μελιγγίτη κι ἔζησε 55 χρόνια στό σκοτάδι, δημιουργῶντας ταυτόχρονα στό χωριό μας οικογένεια, γιατί ἦταν νιόπαντρος στρατεύσιμος.

Ὅπως ἦταν φυσικό, ὅλοι μας πήγαμε καί, πράγματι, θαυμάσαμε τό αρχαίο κάστρο μέ τήν ὄμορφη θέα».

Τά παραπάνω αφηγήματα σπάθηκαν αρκετά γιά τόν γράφοντα νά συμπάσχω στό δράμα τῆς απομόνωσης μέ τή στέρηση τῶν ανθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν αδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν. Εἶναι πράγματι ένα ἄγγιγμα γιά μένα, γιατί τυγχάνω νά εἶμαι τό πέμπτο καί τελευταίο παιδί τού αὐόματου μπάρμπα Γιάννη Παππά, πού ἄφησε τό φῶς του στό πανέμορφο εκείνο κάστρο, ν' αντανακλά στό διάβα τῶν δεκαετιῶν σάν παρήγορη λάμψη τῶν εκεῖ αδελφῶν μας. Ὅπως προείπα, δέν εἶναι πρόθεσή μου νά πολιτικοποιήσω τό θέμα μου, αλλά νά δείξω μόνο ανθρωπιά, αγάπη καί σεβασμό στούς συνανθρώπους μας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΙΩ. ΠΑΠΠΑΣ

Μνήμη Νεομάρτυρος Αγ. Γεωργίου τοῦ εξ Ιωαννίνων

Περνάω τόν εφετεινό χειμῶνα στήν Αθήνα καί, σάν Γιαννιώτης, πήγα τήν παραμονή τῆς γιορτῆς τού Αγίου μας Νεομάρτυρα, νά προσκυνήσω τή χάρη του στόν μοναδικό Οἶκο του στήν Αθήνα, τό εκκλησάκι τού Νεομάρτυρος Αγίου Γεωργίου τού εξ Ιωαννίνων, πού βρίσκεται στήν οδό Μεγαλουπόλεως, στό Γκύζη.

Τί νά σάς πῶ! πρώτη φορά στή ζωή μου ένοιωσα τόση συγκίνηση σέ θεία ακολουθία.

Στό ολοκάθαρο καί απέριττο αὐτό εκκλησάκι ψαλλόταν γιά τήν γιορτή, Μέγας Εσπερινός, πού παρακολουθούσαν τά Προεδρεία Ηπειρωτικῶν Σωματείων, πάρα πολλοί Ηπειρῶτες καί τό Διοικητικό Συμβούλιο τού Σωματείου Νεομάρτυρος Αγίου Γεωργίου, ιδιοκτήτου τού Ιερού Ναΐσκου.

Τό εκκλησίασμα παρακολουθούσε μέ ευλάβεια τη θεία μυσταγωγία καί σάν σῶμα ὅλοι οι πιστοί ἔψαλλαν μαζί μέ τούς ψαλτάδες ψαλμούς καί τό τροπάριο τού Αγίου. Ἦταν τόσο ωραία! Ἦταν μιά ανάταση στό θείο, πού σπάνια μπορείς νά βρείς! Δά κρυσα από θρησκευτικά συναισθήματα. Ἤμουν μεταρσιωμένος!

Ἔτσι όπως ἤμουν κατασυγκινημένος πήγα μέ τούς δικούς μου, μετά τό τέλος τού Μ. Εσπερινού, στή δεξίωση πού επακολούθησε στόν Παιδικό Σταθμό τού Ιδρύματος, πού γιόρταζε τόν Προστάτη του Ἅγιο.

Οι μεγάλες αίθουσες τού Παιδικού Σταθμού μέ καταπληκτικά ωραίο παιδικό εορταστικό διάκοσμο, πού καί ντεκορατέρ ακόμα θά ζήλευε, μάς κατέπληξαν. Σκέφθηκα πόση δουλειά καί προσπάθεια καταβλήθηκαν γι' αὐτή τήν ομορφιά, γιά νά τή ζήσουν τά παιδάκια τού Σταθμού καί πόση αγάπη κρύβεται κάτω από τόν στολισμό αὐτό!

Στιγμιότυπο από τήν παράσταση «Η Χιονάτη καί οι 7 νάνοι», μέ πρωταγωνιστές τά μικρά παιδάκια.

Παρ' όλη τή γρίππη πού μάστιζε τίς ημέρες εκείνες τήν Αθήνα, οι αίθουσες γέμισαν ασφυκτικά από Ηπειρωτικό κόσμο.

Εἶδα πῶς τίμησαν τή συγκέντρωση ο Υπουργός Αιγαίου κ. Αντῶνης Φούσας, οι Σύμβουλοι τῆς Πανηπειρωτικῆς Αδελφότητος, ο Πρόεδρος Εν. Ηπειρωτῶν Βύρωνος κ. Παππάς μέ τό Διοικ. Συμβούλιο, ο Πρόεδρος τῆς Ριζαρείου Σχολῆς κ. Αθαν. Λιούμας μέ τήν κυρία του, τά μέλη τού Δ.Σ. τῆς Ηπειρωτικῆς Εστίας Παπάγου, ο Πρόεδρος Επιστημόνων Ηπειρωτῶν κ. Λαγός μέ τήν κυρία του, ο καθηγητής κ. Ι. Παπαζαχαρίου, η κ. Βασιλική Σπηλιοπούλου, κόρη τού Στρατηγού Κατσιμήτρου πού αντιπροσώπευσε καί τόν αδελφό της Στρατηγό κ. Γεώργιο Κατσιμήτρο, Γιαννιώτισσες αρχόντισσες καί αρχον τοπούλες, πού βρίσκονται αὐτόν τόν καιρό στήν Αθήνα, δώσανε τό «παρών». Τό ἴδιο καί η αφρόκρεμα τῆς ηπειρωτικῆς κοινωνίας τῆς Αθήνας. Καί ποιά δέν εἶδα! Δέν αναφέρω ὅμως καμμιά, μή μού διαφύγει κανένα ὄνομα μέσα σέ τόσο κόσμο πού παρευρισκόταν καί παρεξηγηθῶ.

Μεγάλη τάξη στό ἄφογο σερβίρισμα. Τά βουτήματα πού προσφέρθηκαν, κατασκευάστηκαν ὅλα στόν Παιδικό Σταθμό.

Θέλησα νά γνωρίσω τήν Πρόεδρο τού Σωματείου καί νά τῆς ζητήσω νά μού πεί μεριά στοιχεία γιά τόν Παιδ. Σταθμό. Παρ' ὅλο πού ἦταν απασχολημένη εκείνη τήν ὥρα, εἶχε τήν καλοσύνη νά μού πεί πῶς τό έργο αὐτό έγινε από πρωτοβουλία Ηπειρωτισσῶν κυριῶν γιά παιδιά εργαζομένων μητέρων τῆς περιοχῆς, όπου βρίσκεται καί ο Ιερός Ναΐσκος τού Αγίου μας. Προτιμῶνται πάντα τά ηπειρωτάκια καί εξακολουθεί νά εἶναι πάντα ηπειρωτικό έργο.

Τό κτίριο εἶναι χτισμένο σέ πευκόφυτη έκταση 21)2 στρεμμάτων, πού παραχωρήθηκαν από τό Κράτος γιά νά γίνει Παιδικός Σταθμός. Τό Σωματείο μας, συνέχισε, υπήρξε πρωτοπόρο στήν ιδέα προστασίας τού παιδιού, γιατί ο Σταθμός αὐτός εἶναι ένας από τούς τρείς πρῶτους Σταθμούς τῆς Αθήνας.

Στίς αρχές φοιτούσαν πολύ λίγα παιδιά, αλλά χάρη στή φήμη πού απέκτησε, η δύναμή του σήμερα ανέρχεται σέ 153 νήπια, στά οποία προσφέρεται καθημερινῶς τροφή άφθονη, υγιεινή καί πάντα αρίστης ποιότητας τό πρωί, τό μεσημέρι καί στίς 3 πού φεύγουν γλυκό.

Η λειτουργία του γίνεται μέ βάση τήν αγάπη πού εκδηλῶνεται παντού.

Γιά τή διαπαιδαγώγησή τους ακολουθούμε, είπε, τό σύστημα Μοντεσσόρι, πού απέδωσε λαμπρά αποτελέσματα. Επιτεύχθηκε μάλιστα καί αποκατάσταση προβληματικῶν νηπίων.

Αὐτός ο στολισμός πού σάς άρεσε, έγινε γιά νά χαροῦν τά νήπια τίς γιορτές, αλλά καί γιά τήν παράσταση πού έγινε γιά τό κόψιμο τῆς Χριστουγεννιάτικης πίττας, μέ πρόγραμμα πού περιελάμβανε α) ένα ταμπλώ βιβάν «τά αγγελούδια», β) τό προσκύνημα τού Θείου Βρέφους στους αιώνες και γ) τό παραμύθι τῆς Χιονάτης καί τῶν 7 Νάνων. Τόν κρατήσαμε ὅμως καί γιά τήν αποψινή συγκέντρωση.

Τελικά, η κυρία Πρόεδρος μάς κάλεσε μέ τούς δικούς μου νά επισκεφθούμε μιά μέρα τόν Παιδικό Σταθμό σέ ὥρα λειτουργίας του, γιά νά δούμε από κοντά τήν εργασία πού γίνεται γιά τά παιδάκια, από ένα αφοσιωμένο προσωπικό πού μέ επικεφαλής τήν ακούραστη διευθύντριά του προσπαθεί νά πραγματοποιήσει όσο τό δυνατόν πληρέστερα τή διαπαιδαγώγησή τους.

Πρέπει νά εἶμαστε υπερήφανοι εμείς οι Ηπειρῶτες γιά τήν ύπαρξη στήν Αθήνα ενός τόσο σημαντικού γιά τήν κοινωνία ηπειρωτικού έργου.

Μέ θαυμασμό τῆς ἔσφιξα τό χέρι, τήν ευχαρίστησα, τήν συγχάρηκα. Συγχάρηκα επίσης τό Διοικητικό της Συμβούλιο γιά τά επιτεύγματά του καί ευχήθηκα η χάρη τού Αγίου μας, νά τό βοηθεί νά έχει πάντα επιτυχίες στίς προσπάθειές του.

ΕΝΑΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ

Αδελφότητες καί παράδοση

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελίδα

γνωσία καί βοηθεί ὅλους μας νά ξαναβρούμε τίς γονιμοποιές πηγές τῆς πατρίδας μας.

Η παράδοση εἶναι παράγοντας διατήρησης τῆς εθνικῆς καί πνευματικῆς μας υπόστασης. Ὅσον αφορά δέ στήν αξία τῆς τοπικῆς μας Ενδυμασίας, εἶναι σημαντικός ο λόγος πού είχε πεί ο Κάιζερ στόν Ελευθ. Βενιζέλο, παρακολουθῶντας μιά παράσταση τού Λυκείου Ελληνίδων: «Εις τό ένδυμα εξωτερικεύεται καί ενσαρκούται η ψυχή τού λαού σου».

Γι' αυτούς τούς λόγους, επιτακτικό προβάλλει τό καθήκον μας νά κρατήσουμε τίς παραδόσεις καί νά τίς συνεχίσουμε, όπως τίς παραλάβαμε.

Πρέπει ὅμως ν' αποφεύγεται ό,τι έρχεται σέ αντίθεση μέ τήν παράδοση, γιατί διαφορετικά βάλλουμε κατά τού Ἔθνους μας καί τῆς δικής μας υπόστασης καί επιβίωσης.

Ἔχει παρατηρηθεί, τά τελευταία χρόνια, ότι ορισμένες Αδελφότητες παρεκκλίνουν τού σκοπού τους. Στήν οικονομική σκοπιμότητα θυσιάζεται η Παράδοση καί παρουσιάζονται μουσική, χοροί κλπ., πού απάδουν πρός τό εθνικοπολιτιστικό παραδοσιακό πνεύμα.

Καί αρκετοί λαϊκοί μας οργανοπαίκτες, μερικές φορές ξεφεύγουν ἀπ' ό,τι τό παραδοσιακό, αποβλέποντες καί αυτοί σέ οικονομικά μόνο οφέλη καί στήν ευκολία τού «παιξίματος». Εἶναι ἄξιοι ὅμως κάθε επαίνου καί Αδελφότητες καί οργανοπαίκτες, πού δέν υπέκυψαν στόν πειρασμό τῶν «παθητικῶν καί φθαρτῶν» παραδόσεων, τού ισοπεδωτή μοντερνισμού καί τῶν ξενόφερτων επιδράσεων.

Ὅταν γίνονται γιά αλλότριους πρός τήν Παράδοση σκοπούς τέτοιες συνεστιάσεις καί χορευτικές εκδηλώσεις, εἶναι προτιμότερο νά λείψουν.

Δέν τίς αποδέχεται η εθνική μας συνείδηση καί θά διαμαρτύρονται οι πατριωτικά σκεπτόμενοι Ηπειρώτες μέ τήν απουσία τους απ' αὐτές.

Θά τό πούμε ωμά καί ξεκάθαρα: Ὅσοι αντιστρατεύονται τήν Παράδοση εἶναι ένοχοι απέναντι στίς επερχόμενες γενεές καί δυναμιτίζουν τήν εθνική μας υπόσταση.

Τέλος, ἄς μή ξεχνάμε αὐτό πού μάς συμβουλεύει ο διάσημος ποιητής Ἔλιοτ καί ἔχει ιδιαίτερη σημασία γιά ὅλους μας καί τήν αξία τῆς Παράδοσης: «Δέν μπορούμε νά χτίσουμε τό μέλλον, παρά μόνο μέ τά υλικά τού παρελθόντος».

ΠΑΥΛΟΣ ΑΘ. ΠΑΛΟΥΚΑΣ
Θεολόγος - Καθηγητής

Οι σκληροί Αλβανοί ηγέτες επιμένουν στή διωπή τους

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

καί παραθέτομε, κατά πιστή μετάφραση στά ελληνικά εκ τοῦ αλβανικοῦ κειμένου:

«Κι εμείς ἔχουμε στόν τόπο μας μία μικρή ελληνική μειονότητα, αλλ' αὐτή χαίρει ὅλων τῶν δικαιωμάτων, ἔχει σχολεία στήν δική της γλῶσσα. Αὐτοί θέλουν τήν Αλβανία καί τό Κόμμα μας μέ ὅλη τους τήν ψυχή, γιατί τό Κόμμα τοὺς ἔδωσε γῆ τήν οποία οι Μειονοτικοί ονειρεύονταν από αἰῶνων. Τώρα αὐτοί ενώθηκαν καί στούς Γεωργικούς Συνεταιρισμούς καί δέν τοὺς εμποδίζει κανείς στήν εργασία καί στήν ζωή τους. Ενώ στό Κόσοβο γίνονται χίλιες καί μία αθλιότητες...».

Σάν επιστέγασμα, ο Ενβέρ Χότζα, σέ αντίθεση πρός τήν τακτική τῶν Τούρκων κατακτητῶν, δέν σεβάστηκε τή γλῶσσα καί τήν θρησκεία τοῦ εν Αλβανία καταδικασθέντος Ελληνικοῦ Μειονοτικοῦ Στοιχείου αλλά εκτύπησε καί εξακολουθεῖ, δυστυχώς, νά κτυπᾶ σύσσωμη τήν υπόδουλη μειονοτική οικογένεια, κατ' ευθείαν στά δύο αὐτά κεφαλαιώδη ερείσματα τῆς εθνικῆς του υποστάσεως, χωρίς νά ἔχει αντιμετωπίσει, ατυχῶς μέχρι σήμερα τουλάχιστον, εξ ἴσου, ὅπως ἔχει συμβεῖ κατά τό παρελθόν σέ παρόμοιες περιπτώσεις, σύσσωμη καί τήν αντίδραση τοῦ λαοῦ τῆς Μειονότητας. Μέ τόν τρόπο αὐτό καί διά τῆς λειτουργίας τῶν οκτά χρονων Σχολείων καί τῶν Ενωμένων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, σέ συνδυασμό μέ τήν μεγάλη φοβία πού κατέχει σήμερα τίς ψυχές τοῦ ομαίμονος αὐτοῦ πληθυσμοῦ, ἔχει επιτύχει τόν επιδιωκόμενο σκοπό του, δηλαδή τόν αφελληνισμό τῶν καθαρῶν καί γνησίων, από τοῦ βάθους τῶν αἰῶνων, Ελλήνων αδελφῶν μας, τῶν λιαβιούντων μέν στήν Αλβανία αλλά κατά μήκος τῶν συνόρων τῆς Μητρός Ελλάδας, σχεδόν μέσα στήν αγκαλιά της.

Μέ τό ιστορικό τῶν σχολείων τῆς ελληνικῆς μειονότητας καί τό διδασκαλικό προσωπικό, θά ασχοληθοῦμε στό επόμενο ἄρθρο μας.

Γ.Χ.Π.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Μή ξεχάσετε νά στείλετε τήν συνδρομή σας στό «Ηπειρωτικόν Μέλλον».
Η δική σας αγάπη καί συμπαράσταση στηρίζει τό δύσκολο καί πολυδάπανο έργο του, κυρίως μετά τίς πρόσφατες μεγάλες αυξήσεις.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
τοῦ νέου συμπατριώτη μας
ΔΗΜΗΤΡΗ Θ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗ
οδός ΛΕΩΦ. ΠΕΝΤΕΛΗΣ 58
Τηλ.: 80.30.543 — ΒΡΙΛΗΣΙΑ

Σήμα Vittis ποιότητος
Τό πλέον σύγχρονο Ζαχαροπλαστεῖο
μέ τήν παλιά παράδοση
Στρ. Πλαστήρα 69 — Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 93.30.612

AGLAMER RESTAURANT
MIKROLIMANO
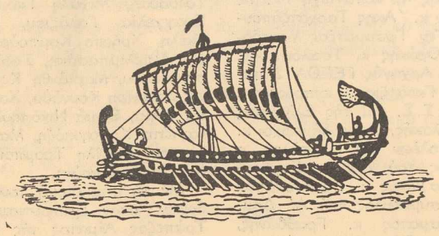
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟ ΦΡΕΣΚΟ ΨΑΡΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ
Αλεξ. Κουμουνδούρου 54—56
Πειραιάς, ☎ 41.15.511—14—15

ΑΔΕΛΦΟΙ ΓΚΟΥΝΤΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ κ. ΕΛΕΥΘ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Γιὰ νὰ λυθεὶ τὸ πρόβλημα ὑδρεύσης Ἰωαννίνων καὶ νὰ σωθεὶ ἡ λίμνη

Μπορεῖ νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα ὑδρευσης τῆς πόλης τῶν Ἰωαννίνων, μὲ τὴν μεταφορὰ καθαροῦ νεροῦ ἀπὸ τὸν ταμιευτήρα τοῦ οροπεδίου Πολιτσιές Μετσόβου, ποὺ ἤδη κατασκεύασε ἡ Δ.Ε.Η.

Αὐτὸ ἀναφέρει σὲ ἐρώτησή του πρὸς τὴν Βουλὴ ὁ βουλευτὴς Ἰωαννίνων τῆς Ν.Δ. κ. Ελ. Καλογιάννης.

Τὸ νερό, ἀναφέρει στὴν ἐρώτησή του, μπορεῖ νὰ μεταφερθεῖ μὲ φυσικὴ ροή, ποὺ σημαίνει μὲ μηδενικὴ δαπάνη λειτουργίας τοῦ ἔργου.

Μπορεῖ ἔτσι νὰ ὑδρευτεῖ ἡ πόλη καὶ ὅλα τὰ χωριὰ τοῦ λεκανοπεδίου, ὄπως ἐπίσης ἡ Πανεπιστημιούπολη καὶ τὸ νέο περιφερειακὸ νοσοκομεῖο.

Θὰ ἐπιτευχθεῖ ἄρδευση τῆς υψηλῆς ζώνης τοῦ λεκανοπεδίου, ποὺ τώρα δὲν ἀρδεύεται, λόγω υψηλοῦ κόστους τοῦ νεροῦ.

Θὰ ἀξιοποιηθεῖ γιὰ βιομηχανικὴ χρήση καὶ κυρίως γιὰ τροφοδοσία τῶν βιομηχανιῶν μαρμάρου, ποὺ αντιμετωπίζουν οξύτατο πρόβλημα νεροῦ.

Θὰ ἐμπλουτιστεῖ ἡ λίμνη τῶν Ἰωαννίνων μὲ 12 εκατ. κυβικὰ μέτρα καθαροῦ νεροῦ, ποὺ θὰ ανεβάσει τὴ στάθμη της κατὰ ἕνα μέτρο ετησίως.

Μπορεῖ δὲ νὰ κατασκευαστεῖ εργοστάσιο εμφιάλωσης νεροῦ, δεδομένου ὅτι τὸ νερὸ αὐτὸ θὰ εἶναι απαλλαγμὲ νο ἀπὸ οξείδια καὶ ἄλατα, μὲ τεράστιες δυνατότητες εξαγωγῆς καὶ εμπορίας καὶ εξασφάλισης 200 θέσεων εργασίας.

Ὅλα αὐτά, αναφέρει ο κ. Καλογιάννης στὴν ερώτησή του, μποροῦν νὰ επιτευχθοῦν μὲ δαπάνη 2,5 δις, ποὺ θεωρεῖται αστεία, ἀν συγκριθεῖ μὲ τὶς πολλαπλὲς, μόνιμες καὶ χωρὶς κατανάλωση ενέργειας, ωφέλειες γιὰ τὴν περιοχὴ μας, αλλὰ καὶ τὴν ουσιαστικὴ συμβολὴ στὸν καθαρισμὸ τῆς λίμνης καὶ τὴν γενικότερη προστασία τοῦ περιβάλλοντος.

Τὸ ἔργο πρέπει νὰ εγγραφεῖ στὸ πρόγραμμα τῶν δημοσίων επενδύσεων τοῦ 1990 καὶ νὰ χρηματοδοτηθεῖ ἀπὸ τὴν ΕΟΚ μέχρι καὶ μὲ ποσοστὸ 70ο)ο.

Σύσκεψη γιὰ τὴν Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικοῦ

ΠΡΕΒΕΖΑ. 15)2

Συνεδρίασε τὸ Δ.Σ. τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου Πρέβεζας, υπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Νομάρχη κ. Σερίφη, μὲ θέμα «Παραχώρηση τῶν προνομιούχων μετοχῶν τῆς ΕΤΑΝΑΜ ἀπὸ τὸ Νομαρχιακὸ ταμεῖο στὴν ΤΕΔΚ».

Στὴ συνεδρίαση παραβρέθηκαν, εκτὸς ἀπὸ τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ν.Τ., καὶ ο Δ)ντής τῆς ΕΤΑΝΑΜ κ. Ξυλογιάννης.

Κατὰ τὴ συζήτηση ἔγινε ενημέρωση τοῦ σημαντικοῦ ἔργου τῆς ΕΤΑΝΑΜ μέχρι σήμερα απ' τὸν κ. Νομάρχη, παρ' ὅλες τὶς οικονομικὲς δυσκολίες ποὺ αντιμετώπισε στὴν πορεία της, ενὼ ο κ. Ξυλογιάννης αναφέρθηκε στὸ μελλοντικὸ πρόγραμμα δράσης τῆς εταιρείας, τὸ οποίο περιλαμβάνει ἔργα καὶ μελέτες, μὲ σκοπὸ τὴν παραπέρα αναπτυξιακὴ πορεία τοῦ τόπου.

Τὸ πρόβλημα ποὺ απασχολοῦσε τὴν ΕΤΑΝΑΜ απ' τὴν στιγμὴ τῆς ἵδρυσῆς της ἦταν η συμμετοχὴ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων τῶν Ν. Πρέβεζας, Ἄρτας, Αἰτωλοακαρνανίας στὸ κεφάλαιο τῶν προνομιούχων μετοχῶν. Συγκεκριμένα, τὸ Ελεγκτικὸ Συνέδριο μὲ πράξη του ἔκρινε μὴ νόμιμη τὴ συμμετοχὴ τῶν τριῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων στὶς παραπάνω μετοχές, μὲ αποτέλεσμα νὰ δυσκολευτεῖ η λειτουργία τῆς ΕΤΑΝΑΜ.

Ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ προσπάθειες τῆς Δημόσιας Διοίκησης καὶ τῆς εταιρείας, ο Υπ. Εσωτερικῶν συμφώνησε καὶ υπέγραψε νὰ χρηματοδοτηθοῦν οι ΤΕΔΚ καὶ τῶν τριῶν Νομῶν, γιὰ νὰ αναλάβουν αντὶ τῶν Ν.Τ. τὶς Προνομιούχες μετοχὲς τῆς ΕΤΑΝΑΜ.

Ὕστερα ἀπὸ τὰ παραπάνω, τὸ Δ.Σ. τοῦ Ν.Τ. Πρέβεζας αποφάσισε ομόφωνα τὴν παραχώρηση τῶν προνομιούχων μετοχῶν τῆς ΕΤΑΝΑΜ απ' τὸ Ν.Τ. στὴν ΤΕΔΚ, μὲ στόχο τὴν παραπέρα αναπτυξιακὴ πορεία τῆς εταιρείας.

Ο διπλὸς εορτασμὸς τῶν Ηπειρωτῶν Αθηνῶν

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥΣ 21.2.13 ΚΑΙ 17.2.14

Μὲ εξαιρετικὴ λαμπρότητα γιορτάστηκε στὶς 18 Φεβρουαρίου μὲ συνδιοργανωτὲς τὴν Πανηπειρωτικὴ Ἕνωση καὶ τὸ Σύλλογο Βορειοηπειρωτῶν, η 77η επέτειος τῆς απελευθερώσεως τῆς πόλης τῶν Ἰωαννίνων απὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ καὶ η 76η επέτειος τῆς αυτονομίας τῆς Βορ. Ηπείρου στὶς 17 Φεβρουαρίου 1914.

Τὴν 11η πρωινὴ στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῶν Αθηνῶν χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσης Ελλάδος κ. Σεραφείμ, τελέσθηκε δοξολογία, μετὰ τὸ πέρας τῆς οποίας ο πρόεδρος τῶν Βορειοηπειρωτῶν κ. Κων. Γίγας αναφέρθηκε στὴν επέτειο τῆς αυτονομίας τῆς Β. Ηπείρου καὶ στὴν επικρατοῦσα κατάσταση καὶ τόνισε ὅτι ἦρθε η ὥρα νὰ σημάνουν χαρμόσυνα οι καμπάνες στὴ μαρτυρικὴ Β. Ἤπειρο καὶ νὰ αναπνεύσουν τὸν αἔρα τῆς ελευθερίας οι 400.000 σκλαβωμένοι αδελφοί μας.

Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα μίλησε καὶ ο εκπρόσωπος τῆς Πανηπειρωτικῆς Ἕνωσης κ. Ἰωάννης Ζώης, αναφερθεῖς αρχικὰ στοὺς αγώνες τοῦ ενδόξου Ελληνικοῦ στρατοῦ γιὰ τὴν απελευθέρωση τῆς πόλης τῶν Ἰωαννίνων.

Ο αρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεὶμ συγκινημένος απὸ τὶς ομιλίες τῶν κ.κ. Γίγα καὶ Ζώη εἶπε στὴ συνέχεια ὅτι «οι αγώνες γιὰ τὴν ελευθερία εἶναι γνωστὸν πῶς αποκτῶνται Δὲν θὰ αργήσει η ὥρα ποὺ θὰ μάθουν ὅλοι ἀπὸ μένα τὸν ἴδιο πόσοι καὶ ποιοί καὶ τί ρόλο διαδραμάτισαν καὶ διαδρα ματίζουν στὴν υπόθεση τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ, πλὴν μιᾶς εξαιρέσεως». Τί κρύβουν τὰ λόγια τοῦ μακαριωτάτου, γιὰ μᾶς εἶναι ἄγνωστο.

Στὴ συνέχεια, προπορευομένης τῆς μπάντας τοῦ Δήμου Αθηναίων, σχηματίστηκε πομπὴ μὲ κορίτσια καὶ αγόρια μὲ ηπειρωτικες ενδυμασίες καὶ μὲ λάβαρα, ενὼ ακολουθοῦσαν εκατοντάδες Ηπειρῶτες καὶ κατέληξε στὸ Μνημεῖο τοῦ Αγνώστου Στρατιώτη, ὅπου κατέθεσαν στεφάνους εκ μέρους τῆς Πανηπειρωτικῆς Ενώσεως ο πρόεδρος κ. Κων. Βῆτας καὶ τῶν Βορειοηπειρωτῶν ο Γεν. Γραμματέας κ. Ζέρης.

Τὶς δύο επετείους τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους ο βουλευτὴς Ἰωαννίνων κ. Ανέστης Λώρας, ο βουλευτὴς Αθηνῶν κ. Απ. Κράτσας, οι τ. βουλευτὲς Θεσπρωτίας κ. Αθανασάκος καὶ Αθηνῶν κ. Μπουλοῦκος, ο Ηπειρώτης πολιτευτὴς τῆς Ν.Δ. Β' Περιφ. Αθηνῶν κ. Ἰωάννης Βλαχογιάννης, ο πρόεδρος κ. Ἰωάν. Μπάκος καὶ ο Γεν. Γραμμ. κ. Γ. Αποστολόπουλος τοῦ Συλλόγου Ἰωαννιτῶν «Νεσμάοτυς Αγ.Γεώργιος», ο πρόεδρος τῆς Εθνικῆς Αντίστασης ΕΟΕΑ - ΕΔΕΣ κ. Δημ. Ἰωάννου, ο Αντιπρόεδρος τῆς Πανηπ. Συνομοσπονδίας κ. Ἰωάννης Ζώης καὶ πλῆθος συμπατριωτῶν.

ΙΩ. ΜΠΑΚΟΣ

ΕΝΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΕΛΒΙΝΟΥ

Γενικὴ Συνέλευση

Καλοῦμε τὰ μέλη τῆς Ἑνωσής μας σὲ τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευση τὴν 21 Μαρτίου, ημέρα Τετάρτη καὶ ὥρα 5 μ.μ. στὰ Γραφεία τῆς Ἑνωσης, οδὸς Πειραιὼς 8, 2ος ὄροφος, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 18 τοῦ καταστατικοῦ καὶ μὲ τὰ κάτωθι θέματα:

1. Ἔκθεση πεπραγμένων τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὸ ἔτος 1989.
2. Ταμειακὸς απολογισμὸς ἔτους 1989
3. Ἔκθεση Εξελεγκτ. Επιτροπῆς γιὰ τὸ ἔτος 1989.
4. Ἔγκριση Προϋπολογισμοῦ γιὰ τὸ ἔτος 1990.
5. Απαλλαγὴ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ τῆς Εξελεγκτ. Επιτροπῆς ἀπὸ κάθε ευθύνη.

Σὲ περίπτωση ποὺ δὲν πραγματοποιηθεῖ απαρτία, η Γενικὴ Συνέλευση θὰ γίνει τὴν αμέσως επομένη Τετάρτη, 28 Μαρτίου, τὴν ἴδια ὥρα καὶ στὸν ἴδιο τόπο.

Ο Πρόεδρος — Ο Γεν. Γραμματέας
ΣΤΕΦ. ΤΣΙΜΗΣ — ΗΛΙΑΣ ΗΛΙΟΥ

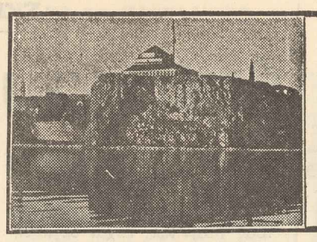

Γιαννιώτικα νέα

ΓΙΑΝΝΙΝΑ. 5)3

● ΤΗΝ 2α Φεβρουαρίου αφίχθη στὴν πόλη μας ο Υπ. Παιδείας κ. Κ. Σημίτης καὶ εξέτασε, μαζὶ μὲ τὶς τοπικὲς αρχὲς, διάφορα ζητήματα καὶ θέματα τῆς αρμοδιότητός του. Επισκέφθηκε τὸν Δήμαρχο κ. Φίλιο καὶ πληροφορήθηκε γιὰ τὶς ανάγκες τῶν σχολείων τῆς πόλης μας. Κατόπιν, συνοδευόμενος απὸ τὸν Γενικὸ Γραμματέα Περιφ. Ηπείρου κ. Χαϊτίδη, τὸν Νομάρχη κ. Καλογείτονα καὶ τὸν κ. Δήμαρχο επισκέφθηκε τὴ Ζωσιμαία βιβλιοθήκη καὶ τὸ Πανεπιστήμιο, ὅπου συναντήθηκε μὲ τὸν Πρύτανη κ. Γλάρο καὶ τοὺς ἄλλους καθηγητὲς καὶ κατατοπίστηκε σὲ σχετικὴ σύσκεψη γιὰ τὶς ανάγκες τοῦ ἱδρύματος, τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν φοιτητῶν.

● ΕΠΗΛΘΕ τελικὰ συμφωνία μεταξὺ τῆς Δημοτικῆς Αρχῆς καὶ τοῦ Συλλόγου Γονέων — Κηδεμόνων τοῦ 4ου Γυμνασίου γιὰ τὸ θέμα τῆς στέγασης τοῦ Εσπερινοῦ Γυμνασίου. Ἔτσι, λοιπόν, αποφασίστηκε ὡς τὰ τέλη αυτῆς τῆς σχολικῆς χρονιάς (τὸν Ιούνιο) νὰ συστεγασθεῖ τὸ 4ο Γυμνάσιο μὲ τὸ Εσπερινό.

● ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ (μὲ αργὸ ρυθμὸ) ο εξωραϊσμὸς καὶ η διαμόρφωση τοῦ χώρου κάτω απὸ τὰ Λιθαρέτσια, στὴν οδὸ Ιεράρχου Γερβασίου. Δὲν βλέπουμε ὅμως καὶ πολλὰ πράγματα. Θὰ ἔπρεπε, ὅπως γράψαμε καὶ ἄλλοτε, νὰ γίνουν ωραία πεζούλια —ὅπως ἔγινε σ' ἕνα μικρὸ τμήμα— μὲ σκάλες σὲ ορισμένα μέρη, νὰ δενδροφυτευτοῦν καὶ νὰ συνδεθεῖ μὲ τμηματικὲς σκάλες τὸ πάρκο μὲ τὴ συνοικία τῆς Σιαράβας. Ἔτσι θὰ καλυφθοῦν καὶ τὰ θεμέλια τοῦ κτιρίου καὶ γενικὰ ὅλων τῶν ἄλλων λιθοδομῶν ποὺ προβάλλουν γυμνές καὶ ἀσχημες στὴ βάση τους. Λίγη καλαισθησία χρειάζεται.

● ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ επίσης οι εργασίες αναπαλαίωσης τοῦ αρχοντικοῦ Πυρσινέλλα καὶ μὲ ιδιαίτερη χαρὰ εἴδαμε ὅτι ἄρχισε νὰ γίνεται κάτι καὶ γιὰ τὴν συντήρηση τοῦ περίφημου αρχοντικοῦ Μίσιου, τὸ οποίο εδώρησε πρὸς τὴν αρμόδια υπηρεσία η ευγενεστάτη κυρία Ευγενία Β. Σόμπολα.

● ΟΠΩΣ ανήγγειλε καὶ τὸ «Η. Μ.» στὸ προηγούμενο φύλλο, πέθανε στὴν Αθήνα, σὲ ηλικία 97 ετῶν, ο πασίγνωστος γιατρὸς τῶν Ἰωαννίνων Ἰωάννης Δ. Τζόγιας. Συμπληρωματικὰ, θὰ ἤθελα νὰ αναφέρω ὅτι παρόλο ποὺ τὰ τελευταία χρόνια ζοῦσε στὴν Αθήνα, ποτὲ δὲ λησμόνησε τὰ αγαπημένα του Γιάννινα καὶ προσέφερε κατὰ καιροὺς διάφορες δωρεές πρὸς τὴν Ε.Η.Μ., καὶ πρὸς διάφορα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τῆς πόλεως, καθὼς καὶ πρὸς τὴν ιδιαίτερη πατρίδα του τὴ Βούρμπιανη, ποὺ λάτρευε.

Ο Αποκριάτικος χορὸς τοῦ Συνδέσμου Βούρμπιανης

Μὲ μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε εφέτος, στὸ κέντρο «ΔΙΟΓΕΝΗΣ» στὴν Ελεούσα, ο αποκριάτικος χορὸς τοῦ Συνδέσμου τῆς Βούρμπιανης, τοῦ Τμήματος Ἰωαννίνων.

Τὸ νέο Δ.Σ. ποὺ μόλις στὶς 31)1 ανέλαβε τὰ καθήκοντά του, κατέβαλε κάθε προσπάθεια γιὰ τὴ διοργάνωση αυτῆς τῆς εκδηλώσεως καὶ ἔτσι τὴν Τρίτη τὸ βράδυ (20.2) συγκεντρώθηκαν 150 καὶ πλέον ἄτομα, Βουρμπιανίτες, κοντοχωριανοί καὶ φίλοι τῆς Βούρμπιανης καὶ ἔφαγαν, ἤπιαν καὶ γλέντησαν (σύμφωνα μὲ τὰ πατροπαράδοτα ἤθη καὶ ἔθιμα), μὲ τὰ λαϊκὰ ὄργανα τῶν συγχωριανῶν τους, τοῦ αγέραστου Νικολάκη Χαλκιὰ καὶ τῶν παιδιῶν του.

Μεταξὺ ἄλλων παραυρέθηκαν ο αντιπρόεδρος τῆς Κοινότητας Βούρμπιανης κ. Παύλος Γκιώκας, ο βουρμπιανίτης καθηγητὴς τοῦ Παν. Ἰωαννίνων κ. Κωτούλας, ο Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Φούρκας δικηγόρος κ. Φράγκου, ο κ. Παπαδόπουλος, τ. διευθυντὴς Νομαρχίας Ἰωαννίνων καὶ ἄλλοι πολλοί.

Ο Πρόεδρος κ. Ευθυμίου σὲ σύντομη ομιλία του ευχαρίστησε τοὺς πάντες, διάβασε τηλεγράφημα τοῦ Προέδρου τοῦ Συνδέσμου Αθηνῶν κ. Σπύρου Μπάρκη καὶ τῆς Κοινότητος κ. Χαραλ. Σκούφια ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ παρευρεθοῦν καὶ ευχήθηκε σὲ ὅλους κάθε χαρὰ καὶ ευτυχία, ἰδίως δὲ στὴ νεολαία, τὴν ελπίδα τοῦ μέλλοντος, νὰ μὴν εγκαταλείψουν τὰ πατροπαράδοτα ἤθη καὶ ἔθιμα.

Μετὰ τὸ φαγητὸ καὶ τὸ νομπέτι ο Πρόεδρος τραγούδησε τὸ αρχαιότερο απὸ τὰ τρία ιστορικὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς Βούρμπιανης, ποὺ αναφέρεται στὸν μαρτυρικὸ θάνατο τῶν δύο επιφανῶν Βουρμπιανιτῶν αδελφῶν Τζιοτζιαίων (Γιώργη καὶ Κώστα) ποὺ τοὺς κρέμασαν οι Τούρκοι τὴν ἄνοιξη τοῦ '21 «Στὴν Κόνιτσα στὸ Βαρόσι», μὲ τὴν κατηγορία ὅτι ἦταν μέλη τῆς Φιλικῆς Εταιρείας.

● ΕΚΤΟΣ ἀπὸ τὸν χορὸ τῶν Βουρμπιανιτῶν καὶ πολλοὶ ἄλλοι Σύλλογοι διαφόρων χωριῶν καὶ Κοινοτήτων ποὺ εδρεύουν στὰ Γιάννινα, διοργάνωσαν καὶ πραγματοποίησαν αποκριάτικες χοροεσπερίδες, ὄπως: ο Σύνδεσμος Ζαγορισίων, οι Σύλλογοι Κατσάνων, Πυρσόγιαννης, Ασημοχωρίου, Αγναντιτῶν, Θεσπρωτῶν, Δωδωναίων Λυκείου Ελληνίδων, Κραψιτῶν, Χουλιαράδων καὶ ἄλλων.

● ΠΕΝΙΧΡΑΕΣ καὶ σχεδὸν ανύπαρκτες ἄλλες αποκριάτικες εκδηλώσεις στὰ Γιάννινα. Οὔτε παρέλαση μεταμφιεσμένων τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς, οὔτε τίποτε, μόνο οι λίγες νυχτερινὲς φωτιὲς «Τζαμάλες» καὶ η ἔξοδος τῶν Γιαννιωτῶν τὴν Καθαρὴ Δευτέρα πρὸς τὰ χωριὰ καὶ τὶς κοντινὲς εξοχές: νησί, Περίβλεπτος, Τέρροβο, Γιαννιώτικο Σαλόνι κ.ά.

Καὶ στὴν Κόνιτσα πιὸ φτωχικὲς ἦταν εφέτος οι δύο εμφανίσεις τῶν καρναβαλιστῶν τὸ Σάββατο καὶ τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς. Πάντως καλύτερες απ' ὅ,τι στὰ Γιάννινα.

ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΜΝΗ

Συμπληρωματικὴ πίστωση 15 εκατ. εγκρίθηκε απὸ τὸ Υπουργεῖο ΠΕΧΩΔΕ γιὰ ἔργα λήψης ἄμεσων μέτρων προστασίας, καθαρισμοῦ καὶ εξυγίανσης τῆς λίμνης.

Ὅπως εἶναι γνωστό, εἶχε εγκριθεῖ πίστωση 50 εκατ. γιὰ τὴν αγορὰ μηχανήματος κοπῆς καλαμιῶν.

Τὰ ἔργα αὐτὰ θὰ εκτελεσθοῦν απὸ τὴν ΔΕΚΕ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Περισσότερα απὸ 1.200 ἄτομα παραβρέθηκαν τὴν Κυριακὴ 4 Μαρτίου στὸ «Χίλτον», σὲ εκδήλωση ποὺ διοργάνωσε ο Σύλλογος Γυναικῶν Αιμαρουσίου «ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ», αφιερωμένη στοὺς φυγάδες Βορειοηπειρῶτες. Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε παραδοσιακοὺς ηπειρωτικοὺς χορούς, ποὺ χόρεψε τὸ συγκρότημα «ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ» απὸ τὰ Γιάννινα.

Ομιλητὴς της ἡμέρας ἦταν ο Ηπειρῶτης δικηγόρος καὶ πολιτευτὴς της «Νέας Δημοκρατίας» στὴ Β' Αθηνῶν, πρ. Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Αθηναίων καὶ τῆς «Πανηπειρωτικῆς Ενώσεως», κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ. Στὴν ομιλία του ο κ. Βλαχογιάννης αναφέρθηκε συνοπτικὰ στὸ ιστορικὸ τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος καὶ στὴν κρατοῦσα σήμερα κατάσταση στὴν Αλβανία. Μὲ συγκεκριμένα παραδείγματα απέδειξε πῶς σήμερα τὸ τυραννικὸ καθεστὼς τῆς Αλβανίας παραβιάζει, κατὰ τρόπο προκλητικό, τὰ πλέον στοιχειῶδη ανθρώπινα δικαιώματα. Παραβιάζει αυτὸν τοῦτον τὸν καταστατικὸ χάρτη τοῦ ΟΗΕ.

Χρέος ὅλων, τόνισε ο ομιλητής, νὰ ασκήσουμε κάθε πίεση ὥστε νὰ πέσουν, επιτέλους, τὰ ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα στὴν Αλβανία. Τὸ δράμα καὶ τὸ κλάμα τῶν 400.000 αδελφῶν μας, δὲν πρέπει νὰ μᾶς αφήνει ασυγκίνητους ουδ' επί στιγμήν.

ΣΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟ

ΑΓΡΙΝΙΟ, 27)2.— Τὴν Κυριακὴ τῶν Απόκρεω, πρωτοβουλία τοῦ Σεβ)του Μητροπολίτου Αιτ)νίας κ. Θεοκλήτου, εγένετο στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ζωοδόχου Πηγῆς Αγρινίου, Δέηση (Παράκληση) υπὲρ τῆς Βορείου Ηπείρου.

Παραβρέθηκαν, ο Πρόεδρος τοῦ Βορ)κοῦ Αγῶνος Αθηνῶν, εκπρόσωποι τῶν Πατρῶν καὶ Ἰωαννίνων.

Μετὰ τὴν ομιλία τοῦ Σεβ)του κ. Θεοκλήτου, ομίλησαν οι εκπρόσωποι Αθηνῶν, Πατρῶν, Ἰωαννίνων. Περὶ τὸ τέλος τῆς συγκεντρώσεως εγένετο παρουσίαση δύο φυγάδων εξ Αλβανίας, οι οποίοι καὶ μίλησαν σχετικά. Η στιγμὴ ἦταν λίαν συγκινητική, αναλογιζόμενοι τὰ δεινά 400.000 Βορειηπειρωτῶν. Γιατί εἶχε ταφεῖ εδὼ καὶ πολὺ καιρὸ καὶ δὲν μιλοῦσε κανείς, πλὴν ελαχίστων, γιὰ τὰ απαράβατα δικαιώματα 400.000 αδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν;

Στὴ μεγάλη αυτὴ εκδήλωση, δυστυχῶς, απουσίαζε εκπρόσωπος τοῦ Συλλόγου Ηπειρωτῶν Αγρινίου. Ως γνωστόν, τὸ Αγρίνιο κατοικεῖται απὸ μεγάλη μερίδα Ηπειρωτῶν. Στὴν πόλη μας, η μοναδικὴ οδὸς Βορείου Ηπείρου ἔχει μετονομασθεῖ σὲ οδὸ Φιλίας. Στὴν Αλβανία διατηροῦν ὅμως αυστηρὰ συρματοπλέγματα. Τί νὰ πούμε; Ευχόμαστε τώρα, μετὰ τὰ κοσμογονικὰ γεγονότα στὴν Ανατ. Ευρώπη καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ισαποστόλου Μάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Αιτωλοῦ, εκκλησία καὶ λαὸς βοηθήσουν νὰ ξαναποκτήσουν οι 400.000 τῆς Βορ. Ηπείρου, τὰ θρησκευτικὰ καὶ τ' ἄλλα ανθρώπινα δικαιώματα καὶ νὰ πνεύσει ο αέρας τῆς Ελευθερίας ποὺ απολαμβάνουν ὅλοι οι Ελεύθεροι Λαοί.

ΧΡ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΑΚΙ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ, 4)2. — Σήμερα Κυριακή, ο αγωνιστὴς ιεράρχης Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Σεβαστιανός, μὲ τὴν ευκαιρία τελεσθέντος μνημοσύνου στὸν ιερὸ Ναὸ τῆς Κοινότητος Καναλακίου Θεσπρωτίας ποὺ παρέστη καὶ ιερούργησε μαζὶ μὲ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Παραμυθιάς κ. Τίτο καὶ αριθμὸ ιερέων, σὲ ἕνα πλῆθος πιστῶν απὸ τὰ γύρω χωριὰ τὴν Ηγουμενίτσα, Παραμυθιά, Πρέβεζα καὶ Κόνιτσα, απηύθυνε ἔκκληση συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς δεινοπαθοῦντες αδελφούς μας Βορειοηειπρῶτες πού στενάζουν κάτω απὸ τὸ τυραννικὸ καθεστὼς τοῦ μαρξιστὴ Ραμίζ Αλία.

Η ἔκκληση τοῦ Σεβασμιοτάτου Κονίτσης Σεβαστιανοῦ πρὸς τοὺς Θεσπρωτοὺς καὶ γενικότερα τοὺς Ηπειρῶτες εἶχε ἄμεση απήχηση στὸ συγκεντρωμένο πλῆθος καὶ αναπτέρωσε καὶ δυνάμωσε τὴν ελπίδα ὅτι σύντομα καὶ τὸ καθεστὼς αυτὸ θὰ ακολουθήσει σὲ κατάρρευση ὅπως τῶν ἄλλων ανατολικοευρωπαϊκῶν κομμουνιστικῶν συστημάτων.

Σὲ μήνυμά του ποὺ απηύθυνε ο Σεβασμιότατος κ. Σεβαστιανὸς πρὸς τοὺς Ηπειρῶτες γενικῶς, μέσω τοῦ αντιπροκριτοῦ μας στὴ Θεσπρωτία κ. Γιάννη Μαυρομμάτη, αναφέρει τὰ εξῆς:

«Ὕστερα ἀπὸ τὰ συγκλονιστικὰ γεγονότα τῶν χωρῶν τῆς ανατολικῆς Ευρώπης, ὅπου ο ἄνεμος τῆς ελευθερίας ἔπνευσε, ο ἴδιος ο ἄνεμος καταφθάνει ταχέως, πρὸς τὸν αλύτρωτον Ελληνισμὸν τῆς Β. Ηπείρου.

»Καλοῦμε ὅλους τοὺς Ηπειρῶτες νὰ ταχθοῦν κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ αγῶνος, πρὶν πέσει τὸ καθεστὼς καὶ ποὺ θὰ αισθάνονται κατόπιν ντροπὴ ποὺ δὲν βοήθησαν. Τώρα ὅλοι μας, κλῆρος καὶ λαός, νέοι καὶ νεάνιδες νὰ δίδομε τὸ παρὸν νὰ υψώνομε φωνὴν ἐντονης διαμαρτυρίας πρὸς τοὺς πολιτικοὺς ηγέτες, πρὸς τοὺς διεθνεῖς οργανισμοὺς καὶ φωνὴν θερμῆς παρακλήσεως πρὸς τὸν ουρανόν, ὥστε σύντομα, η ανάσταση τῶν αδελφῶν μας τῆς Βορείου Ηπείρου, φίλτατε κύριε Ἰωάννη, νὰ εἶναι σύντομος, οι καμπάνες νὰ σημάνουν τὸ συντομότερον εις τὴν Βόρειον Ἤπειρον».

Ι. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

ΓΙΟΡΤΑΣΤΗΚΕ ΜΕ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑ

Η επέτειος απελευθέρωσης τῶν Ἰωαννίνων τὸ 1913

ΓΙΑΝΝΙΝΑ. 24)2

Παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Ν.Δ. κ. Κώστα Μητσοτάκη, μέσα σὲ μιὰ ηλιόλουστη μέρα, κορυφώθηκαν τὴν Τετάρτη οι εκδηλώσεις γιὰ τὴν 77η επέτειο τῆς απελευθέρωσης των Ἰωαννίνων απὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγό.

Την κυβέρνηση στὶς εκδηλώσεις εκπροσώπησε ο Υπουργὸς Εθνικῆς Ἄμυνας κ. Ντεγιάννης καὶ ο Υπουργὸς Αιγαίου κ. Αντ. Φούσας.

Ἦταν η πρώτη φορὰ ποὺ υποβαθμίστηκαν τόσο πολὺ οι εκδηλώσεις τῆς επετείου. Ο πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἤρθε ὅπως κάθε χρόνο, οὔτε ο πρωθυπουργός.

Οι εκδηλώσεις ἄρχισαν μὲ τὴν καθιερωμένη δοξολογία στὸν Ιερὸ Μητροπολιτικὸ ναὸ καὶ τὴν κατάθεση στεφάνων.

Στὶς 11.30 ἄρχισε η παρέλαση, μὲ τὴν παρουσία τοῦ κ. Μητσοτάκη, τῶν εκπροσώπων τῆς κυβέρνησης, τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν αρχῶν τῆς πόλης καὶ πλῆθος Γιαννιωτῶν.

Στὴν παρέλαση πῆραν μέρος μαθητὲς, φοιτητὲς, ανάπηροι πολέμου καὶ τμήματα τῶν στρατιωτικῶν καὶ αστυνομικῶν δυνάμεων.

Ο κ. Μητσοτάκης αμέσως μετὰ επισκέφθηκε τὸ Δημαρχεῖο Ἰωαννίνων, ὅπου ο Υπ Εθνικῆς Ἄμυνας κ. Ντεγιάννης ἔκανε τὰ αποκαλυπτήρια τῆς αναμνηστικῆς πλάκας τοῦ φιλικοῦ Αθανάσιου Τσακάλωφ.

Στὶς 1.30 τὸ μεσημέρι ο κ. Μητσοτάκης καὶ οι επίσημοι παραβρέθηκαν στὸ επίσημο γεύμα ποὺ παρέθεσε ο διοικητὴς τῆς 8ης Μεραρχίας υποστράτηγος κ. Γ. Μπαρμπούνης στὴ Λέσχη Αξιωματικῶν Φρουρᾶς Ἰωαννίνων καὶ στὶς 4.30 τὸ απόγευμα εἶχε σύσκεψη στὸ «Ξενία» μὲ κομματικὰ στελέχη τῆς Νέας Δημοκρατίας απ' ὅλη τὴν Ἤπειρο.

Ἄλλο ρεπορτάζ δημοσιεύουμε καὶ στὴν σελίδα 2.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗΣ ΣΤΟ ΜΕΤΣΟΒΟ

Ἔγινε πρόσφατα στὸ Μέτσοβο, παρουσία τοῦ βουλευτὴ κ. Αβέρωφ, σεμινάριο ορθοπεδικῆς.

Τὸ σεμινάρι